

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
DELFTSCH STUDENTENCORPS

HOOFDREDACTEUR: J. KNEPPELHOUT
GRIFFIER: G. DE JOSSELIN DE JONG

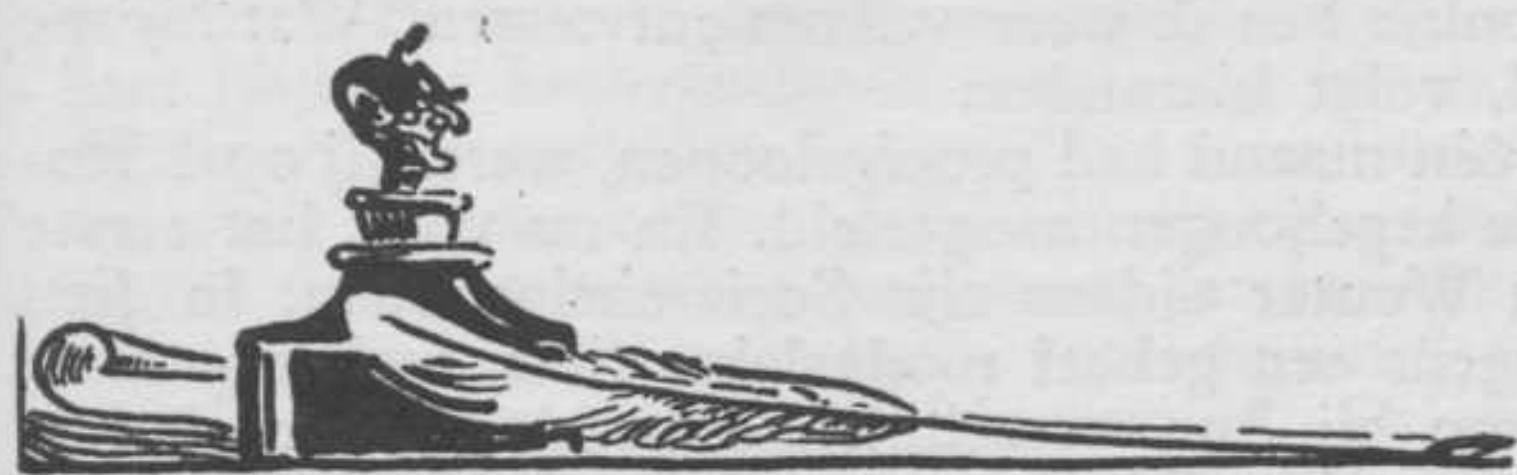
REDACTEUREN: N. A. STIGTER — E. P. WELLENSTEIN —

UITGAVE EN ADMINISTRATIE: N.V.W.D. MEINEMA - HIPPOLYTUSBUURT 6

LUSTRUMNUMMER

27 OCTOBER 1939

28 BLADZIJDEN

REDACTIONEEL

Lustrumnummer.

Natuurlijk, als het Zotje jubileert, heeft niemand anders dan de Redactie en hare Oud-Redactieleden er ook maar iets mee te maken. Want Gij, blinde buitenstaanders, kent het manneke niet. En weet dus heelemaal niets van zijn feest. Dat hebben wij U moeten vertellen, en dáárom mag U ons op de receptie komen feliciteeren.

Maar blijf met Uw hebbelijke vingers van dit Lustrumnummer af.

Dit nummer is van en door ons, daar hebt Ge geen letter in mogen schrijven. Godzijdank, tot een officieel verbod, wat dit laatste betreft, hebt Ge het niet laten komen: Ge hebt ook zonder een terechtwijzing onzerzijds niet geschreven. Daar zijn wij U dankbaar voor, en dáárom krijgt Ge van ons een Spiegelkroegjool.

En nu het merkwaardige: Gij hebt het aan het Zotje te danken, dat Ge toch een Lustrumnummer hebt gekregen, ondanks ons besluit dit niet te doen. Wat is namelijk het geval? Toen de persen draaiden om het vereischte aantal Spiegels voor Redactie en Oudleden der Redactie te draaien, en de drukker op het juiste moment dezen pers wilde afzetten, toen Het ging niet, de pers bleef draaien. Niets hielp. De Lustrumspiegels rolden naar buiten. Totdat, nadat een vijfhonderdtal exemplaren het licht hadden gezien, triomfantelijk uit den pers het Zotje naar buiten kwam stappen. Hij had het mechanisme in den weg gezeten, dat nu afgezet kon worden. Ons kleine schutspatrontje had in den pers zijn roes uitgeslagen, na zich bedronken te hebben over het heuglijk feit, dat

U niets geschreven had.

Onze conclusie is, dat het Corps dood is.

Leve het Corps!

Het blad van het Zotje bestaat voortaan alleen voor ons plezier, en voor dat van de Oudleden van onze Redactie. De Spiegel is nu slechts Officieel Orgaan van de Centrale Commissie voor Studiebelenen, die indirect wél voor een bijdrage zorg droeg, en wel de volgende:

Geslaagd voor het propaedeutisch examen voor
Electrotechnisch Ingenieur:

H. REILINGH

Eerelid van de Redactie.

WOUTER

30 jaar op de Societeit.

Een bezoek bij Wouter thuis is een feest. Afscheid nemende na een middag doorgebracht te hebben bij Wouter, ben je in een feeststemming, en je blijft er den heelen avond in. Dat is plezierig, en omdat Wouter 1 November a.s. dertig jaar bediende op de Societeit Phoenix is, was dit enkele dagen geleden voor mij een welkome

aanleiding om, ten einde iets naders te weten te komen omtrent dit groote aantal dienstjaren, mezelf een middag bij Wouter uit te noodigen. En als gewoonlijk ben ik weer welkom ontvangen. Wat hij me allemaal heeft verhaald, volgt hieronder:

Nadat Wouter in 1909 één maand had proefgelopen, werd hij op 1 November van dat jaar als kegeljongen aangesteld. En nu volgt het eerste belangrijke voorval van Wouter tijdens zijn Societeitsloopbaan. In dien tijd hadden de loopjongens een geheel roodgelakte fiets, toebehoorende aan de Societeit, waarop zij hun verschillende boodschappen deden. Zoo ook Wouter op zekerden dag. Edoch, op het Oude Delft bleef de ketting van de oude Societeitsfiets vastzitten, en fiets plus Wouter verdwenen in het water. Zoals gewoonlijk en nu nog, kwam ook toen op het juiste moment een Bestuurslid van de Societeit Phoenix ten tooneele. Hij zag Wouter in moeilijkheden, bedacht zich geen oogenblik, en redde den zeventienjarigen Wouter uit het nat. Wouter werd meegenomen naar de kamer van den redder, en slobberde zich daar in een veel te groot pak van het betrokken Bestuurslid. Deze begaf zich inmiddels naar de Phoenix, en stelde zijn overige Bestuursleden van het voorgevallene op de hoogte. Hierop installeerde het Bestuur zich als een soort krijgsraad, om de bijna jammerlijk verdronken, toen nog soldaat zijnde (maar nu tot majoor opgeklommen) Wouter, achter de leestafel te ondervragen. Daar stond even later de jonge Wouter in zijn te groot pak voor zijn rechters, en deed een omstandig relaas van wat gebeurd was.

Na een tweetal jaren werd Wouter billardjongen, en één jaar daarna bediende. Dit was alles nog voor den wereldoorlog, en het was een mooie tijd. Het was de gewoonte in deze dagen, dat na collations de tafels door de heeren collationeerenden zelf, werden afgebroken. In dien tusschen-tijd hadden de bedienden zoo snel mogelijk de balcondeuren geopend en de heele mikmak werd de Phoenixstraat ingesmeten. Waren de balcondeuren niet vlug genoeg geopend, dan verdween de rommel door de ramen zelf. Vele verhalen kent Wouter in dezen trant: De club, die na een nacht op de Societeit met de piano naar Kijkduin wou, maar hem helaas van 't balcon stuk liet vallen. Toen zijn de snaren alleen maar meegenomen. Dan de wereldoorlog. Een nare tijd op de Societeit, zegt Wouter. Veel stiller dan nu, behalve dan de zoogenaamde gezellige erwtensoepavonden, als het vrijwilligerscorps van de leden na gedane marschen en schietoefeningen terugkeerde in de benedenzalen.

Vóór de verbouwing van 1913, toen billardzaal en keuken werden aangebouwd, dus toen de achteretzaal gebruikt werd voor het spel met de keu's, at men nog in de middenzaal aan verschillende tafeltjes. De moeilijkheid was, dat na den borrel deze tafels gedekt moesten worden,

en de leden dus met de handen in de zakken konden rondijsbeeren.

Naar aanleiding hiervan vertelt Wouter van al die Indische heeren vroeger; je moest je heele mond vertrekken als je die rare namen voor het na-eten moest afroepen.

Nu nog een paar feiten, die Wouter meer persoonlijk betreffen:

Na een langen tijd tweede bediende van het Societeitsbestuur geweest te zijn, is Wouter nu sinds zes jaren eerste. Hij is twintig jaar Koffievlagbediende, nog iets langer van I.G.O.V. in het bekende pak met de katten, verder van Apollo. Ja, Wouter, je hebt een geweldigen staat van dienst achter je. Goed kan je met iedereen opschieten, met elkeen, dat merken we als ouderen terugkomen, en jij door allen even hartelijk begroet wordt, en ze blij zijn je weer te zien.

Wouter! Na deze dertig jaar op onze Societeit nog vele andere!

Het ga je goed, Majoor!

DE GENERAAL.

BERTHA GERRITSEN

35 jaar „in bloemen“.

Op een mooien herfstdag stond ik op het Rijs-wijksche plein op de tram naar Delft te wachten; daar werd mijn aandacht getrokken door een vroolijk-wuivend menschje: Bloemenbertha met haar in de zwarte doek gehulde mand. Zij ging ook naar Delft toe: inauguratie der nieuwe Corpsleden; daar hoorde Bertha dus natuurlijk bij.

De tram kwam en zij stapte in, het doodeenvoudig als haar goed recht beschouwend, dat anderen een plaatsje zouden opschuiven

voor haar en haar bloemenschat. Maar helaas — er was een mijnheer, die haar blijkbaar heelemaal niet kende (hoe kàn dat bestaan?) — en die niets voor opschuiven voelde: „Pas op!“ was z'n antwoord, „die zwarte doek maakt mij vuil! Ga een beetje opzij!“ In stomme verbazing staarde Bloemenbertha dezen zonderling aan, maar direct brak haar zonnige lach weer door: „Conducteur — mag ik voor dit maal op die andere bank gaan zitten? die meneer is zoo kleingeestig!“ De conducteur was natuurlijk op Bertha's hand — wie is dat niet, behalve dan deze mijnheer! — en ze veranderde van plaats, wat haar niet verhinderde om dan maar van een beetje grooter afstand de conversatie met mij voort te zetten; de arme mijnheer is wel gestraft voor zijn weinige inschikkelijkheid: hij heeft, dank zij Bertha's levenslustig gebabbel, geen woord meer kunnen lezen in zijn krant!

„Zal U er om denken: met November ben ik 35 jaar „in bloemen“ — ik reken op U, hoor! en alle Heeren komen ook — allemaal op visite — reken maar, dat ik tracteer! Zal U ze ook allemaal vragen? Ik heb het druk, hoor! — het gaat weer als altijd: vandaag Delft, morgen Leiden, en in Utrecht zal ik ook nog wezen deze week; en eigenlijk moet ik zoo noodig thuis aan den gang: ik moet mijn huis schoon maken en versieren — voor mijn jubileum — want dat hoort er toch bij! — Nou daag! ik ga eruit; ik zal den conducteur wel vragen hoe U gaan moet — ik kan nu niet langer blijven — daag!“

Steeds druk en bezig, vol plannen, niet denkend aan rust of vermoeide beenen, altijd door zorgend voor anderen en op haar beurt dóór anderen geholpen en bijgestaan — zoo is het leven van Bloemenbertha, die nooit verandert en steeds hetzelfde montere, bescheiden, goedlachsche meisje blijft, dat 35 jaar geleden voor het eerst, toen nog onder moeders wakend oog, met haar bloemen op het pad ging.

Het gebeurde dezen zomer, dat ik met vrienden in een auto op weg naar Scheveningen was. Bij de Wittebrug haalden wij een tram in — daar zat iets wits te wuiven: Bertha met haar mooie bloes en haar bekende strooien hoed! Ook op weg naar Scheveningen.

Wij stopten en lieten haar, belast en beladen met haar bloemenmand, uit de tram in de auto overstappen — dolle pret had zij er in; zij moest haar dagelijkschen gang langs de verschillende bars en restaurants op het Gevers Deynootplein gaan maken. „Waar begin je?“ „In het Palais de Danse, maar — o nee! mijnheer! rijdt er alsjebliet niet vlak vóór — nee heusch: dat past me niet — dat moet U niet doen — dat hóórt niet met zoo'n mooie auto!“ En zóó drong zij er op aan, dat we inderdaad moesten stoppen vóór de breede trap was bereikt; we kregen gauw een handvol rozen toegestopt, en meteen was de heele Bertha spoorloos verdwenen! Was zij met haar zware mand in de aarde weggezakt? Haar aangeboren discretie had haar voeten vleugels gegeven: zij wilde niet, dat de Scheveningsche menschen zouden zien, dat zij in „een open wagen“ vóór reed. Zij zit wel dolgraag eens in een auto, maar dan moet het met en voor „de Heeren“ zijn: de studenten van alle corpora, aan wier dienst Bertha meer dan de helft van haar tijd besteedt. In Delft is zij, na een lang niet gemakkelijke jeugd begonnen, met haar fleurig beroep: als 16-jarig meisje, met haar hangende haren in een grooten strik samengebonden, stond zij achter de deur van de Societeit Phoenix en dorst in het begin niet naar binnen te gaan, maar: „de Heeren waren lief en aardig tegen mij, zoodat ik al gauw goede vrienden met mijn klanten was.“

En zoo is het gebleven! Overal in den lande, waar Bloemenbertha klanten heeft: in Delft, Leiden, Utrecht, Groningen, Amsterdam, Rotterdam en Wageningen, in Breda, waar zij nooit op het Carnaval ontbrak, bij de jaarlijksche roeiwedstrijden, in alle studentencentra en bij de belangrijkste sport-evenementen, overal, waar vroolijkheid heerscht van muziek en dans, heeft Bloemenbertha haar „klanten” — en allemaal zijn het haar „goede vrienden” geworden.

Tien jaar geleden, bij haar zilveren feest, getuigde een „anonymus” van haar: „En weet je hoe dat kwam, dat je bij iedereen welkom was? Waarom wij je allemaal zoo mochten? Wel kind — omdat je zooveel tact had en omdat je je bloemen op meesterlijke wijze te koop aanbod. Wat een menschenkennis had je — en wat een geheugen! Je had een gevaarlijk vak, Bertha, gevaarlijk door de verleiding, maar je bent altijd meesteres over je zelf gebleven en je innerlijke beschaving, je distinctie imponeerde menigen klant, die mogelijk een tekort had aan deze kwaliteiten!”

Met deze weinige woorden is Bertha ten voeten uit geschetst; en het „raadsel” van haar groote populariteit is er mee verklaard.

Zóó schreven zij over haar tien jaar geleden; en nu ik wéér iets over haar vertellen wilde en in Delft vroeg, mij nog wat „nieuwe gegevens” te verschaffen, kreeg ik het veelzeggende antwoord: „Bloemenbertha is voor ons nog steeds wat zij altijd is geweest en wat zij ook wel altijd zal blijven: kortweg: Bertha, die bij iedere feestelijke gelegenheid en op iederen Vrijdag aanwezig behoort te zijn — en zéér gemist wordt, als zij er toevallig eens een keer niet is.”

Twee en een half jaar geleden leek het even, alsof Bloemenbertha's bestaan een andere richting op zou gaan: Huize „Vredelust” op de Boterbrug in Delft was door ziekte van de weduwe eenigen tijd gesloten geweest; het stamcafétje werd door „de Heeren” noode gemist; men stelde aan Bertha voor om de plaats van de weduwe in te nemen, maar voor zoo iets is Bloemenbertha veel te hartelijk en te gul: zij gaf het den stamgasten zóó goed, dat de zaak faillierde: het beroep van waardin lag Bertha niet; „het was een gezellig kroegje,” vertelt zij zelf, „ik verkocht er flink, maar ben toch maar gauw weer naar mijn bloemen teruggekeerd!”

En zoo zal het nu voorloopig ook hopelijk wel blijven: Bertha en haar bloemen hooren bij elkaar. „Het wordt nu wel weer een beetje moeilijker, hè?” zegt Bertha, die ook den vorigen oorlog en zijn naweeën heeft beleefd.

Maar zij zou de oude, bekende Bloemenbertha niet wezen, als zij zich kopzorgen maakte vóór den tijd: „we rollen er ook nu wel weer doorheen — al is het dan niet gemakkelijk; ik zeg maar: Onkruid vergaat niet zoo gauw! en we zullen allemaal mekaar wel een beetje helpen, waar? Ik zeg maar zoo hard als ik kan: Leve — lang leve het Studentenleven! En als ik dan mijn zevende lustrum vier — dan komt U, hè? Ik houd receptie — en U bent allemaal welkom — zooals altijd!”

KATHE DE RIDDER.

Je vroeg me: „Waarom denk je nou?”
Toen heb ik slechts gezwegen.
Ik kon toen niet spreken, zelfs tegen jou.
Ik wilde geen wandaden plegen.
Er was zich een spanning aan 't weven
in harmonie met de sfeer.
Ook jij moest er iets van beleven;
tenminste: je vroeg niet meer.

Ik kon je geen woorden meer zeggen.
Er was toen wel bijna een daad.
Ik hoef je niet uit te leggen,
waarover het hier nu gaat!

N. v. V.

DELFTSCH SCHOUW

Wat geld en kak,
Een mooie naam,
En een enkel' goede vrind,
Daar kwam 't vroeger nog op aan
Bij 't streven naar het hoogste lint.

Doch zelfs dat is uit,
Want de T.H. besluit.
Hoe luiden nu de namen
Van hen, die wachten
Op 't examen?

Eén, dien de Schouw
Reeds vaak
Aan de vette kaak
Stelde,
En hoopte, dat nu gauw
Verdwijnen zou,
Heeft het bestaan
Zijn volle maan
Nog een jaar te laten schijnen
Van de balustrade.
Hij glipte stiekum met zijn hamer,
Van de prollen - naar de roode kamer.
Genade!

Te lang reeds zat hij bij 't buffet,
Gewichtig, zwaar en opgezet.
Geesteloze kroegnotabel,
Daas toch niet zoo miserabel,
Vastgeroest daar in je stoel,
Met je eeuwig grijnzend smoel.

En voor de Mooie Nico,
De leuke Spiegelgigolo,
't Tikkertarisrisico,
Bravo!

Van de Lagablikkenpotter,
't Kielzog van den prol Van Nes,
Krijgen we nu bijbellen
Kon het rotter?

Neen!
O! Ott, is deze vrome klant
't Gevolg van den toestand?

Wie komt daar met zijn lodderoogjes
Schuchter om het hoekje kijken?
„Is nog een stoeltje voor mij vrij?
Allemenschen! Dat zou me lijken!”
Met een amechtig kuchje,
En een benepen zuchtje
Uit de smalle borst
Schuifelt hij naar binnen:
„Och heden, wat een dorst!”

De laatste van dit miss'lijk stel
Hangt niet achter de omheining.
Nog voor hij is gekomen
Viert de Schouw reeds zijn verdwijning!

Van 's Vogels laatste eieren,
Moeizaam rottend uitgebroed,
Kan de Schouw slechts zwijgen:
Hij heeft ze nog niet ontmoet!

Godlof, het is voorbij!
De pestilentie is geweken.
Onder deze tyranny
Is eindelijk het Corps bezweken

Ott had het uitgedacht,
Hij heeft het corpscadaver
Den doodssteek toegebracht.

ARENIA.

Het was nog nacht in Arenia, de hoofdstad van Arenia. Maar reeds naderde het einde van de donkere tijdsruimte, die zich uitstrekt tusschen dag en dag. Het was een rustperiode geweest met maan en sterren, die flonkerden boven Arenia, hoog boven de heuvelen waarlangs de straten zich slangkronkelden en de huizen elkaar aanleunden. Slaap voor de handwerkslieden, de dichters en schilders, de vrouwen en kinderen, de soldaten. En slaap voor den Regeerder van Arenia.

Toen galmde de torenklok van den ouden kathedraal, op den hoogsten heuveltop van de stad gelegen als een symbool van zijn heerschappij over de onder hem levende schepselen, vijf dreunende slagen over Arenia. Straks zouden, als elken morgen, de burgers langzaam in het ochtendgloren schrijden naar dit kasteel van hun geloof. Daarná zouden zij werken. Tot den avond. Zooals zij over enkele uren, stil nog, zich zouden begeven naar de eerste godsdienstoefening van iederen dag, zoo liepen zij ook, zingende, op hoogtijdagen voor Arenia, naar het paleis van den Regeerder op een andere heuvel van de stad. De goede burgers van Arenia.

Vijf uur in den morgen, toen op verschillende plaatsen mannen door de stad liepen. Inwoners van deze plaats, die werkten. Toen reeds werkten? Hadden zij reeds geknield in den kathedraal, waar de zegen over den arbeid geschonken werd? Neen toch, dat was slechts over enkele uren mogelijk. Dan moest wel iets heel belangrijks, een zaak van het hoogste gewicht, de aanleiding zijn voor deze vroegtijdige bedrijvigheid. Een besluit van den Regeerder waarschijnlijk.

En de nacht maakte plaats voor den dag. Heel langzaam, heel geleidelijk werd het lichter in Arenia. De sterren verdwenen, en verbleekend stond de maan nog aan den hemel. Op stonden de burgers, en zij glimlachten tegen den morgen; de schilders naast hun ateliers, de handwerkslieden boven hun werkplaatsen, de soldaten in de kazerne, de vrouwen en de kinderen. De Regeerder werd gewekt door één zijner bedienden.

De mannen, die reeds zoo vroeg in de bochtig-nauwe straten van de klimmende stad hun werk hadden verricht, waren klaar en vertrokken. Naar huis eerst, en dan met alle anderen naar die hoogste heuvel van Arenia. Misschien hadden ze den vorigen dag reeds het heil afgesmeekt over hun arbeid in deze prille morgenuren, die anders nog in serene rust verlieden. Zegen gevraagd over dit werk, dat toch zeker in dienst van den Regeerder gebeurd moet zijn; en dan zullen zij wel in heilige overtuiging hebben mogen doen wat hun is opgelegd.

Toen sloeg het zes uur. Vroeg nog steeds, maar de burgers van Arenia kwamen uit hun huizen met de oude geboden gevels, door de kunstig gesneden deuren naar buiten op de keiige straten. Niet allen tegelijk. Regelmatig. En zij zagen wat de mannen verricht hadden. Overal waren aankondigingen aangeplakt door hen, die, toen het nog donker was in Arenia, dit werk hadden willen verrichten. Elk der papieren droeg het stempel van den Regeerder, en daarboven stonden de volgende woorden:

„Burgers van Arenia!

Uw Regeerder, die afstamt uit een geslacht, dat reeds jaren en jaren de inwoners van Arenia mocht leiden door voorspoedige en door moeilijke tijden, hij die zich zoo gelukkig kan achten den Grooten Bevrijder zijn voorvader te noemen, Uw Regeerder doet U allen het volgende weten: Er zijn ook in ons gelukkig land, ik weet het, enkele groote wenschen van U, mijne landgenooten, die niet in vervulling hebben mogen gaan. Ik zeide al: het is mij bekend; en met U heb ik hierom getreurd, met U heb ik in den kathedraal erom gebeden. En als ik sprak met één van U als man tot man, en dikwijls juist ook als man tot vrouw, dan wist ik dat Uw verborgenste en vurigste verlangen ook het mijne was. Dat was onze eenheid. U wilde het niet tegenover mij uitspreken, hoewel U er vol van was, omdat ik

het niet kòn uitspreken. Daar ben ik dankbaar voor, burgers, dankbaar en erkentelijk. Zóó, landgenooten, waren wij in dat opzicht gelukkig in ons stil gedragen leed. In dat opzicht, ik bedoel, wil het hiermee nog eens zeggen: onze samengedragen onuitgesproken wensch naar nòg iets.

Burgers van Arenia!

De wensch is vervuld. Meer behoef ik U niet zeggen. Daarvoor ken ik U, en U ook mij te goed. Samen zullen wij ons verheugen. Met U, landgenooten, zal ik tot het dankgebed opgaan naar den kathedraal. En weer moet ik in een herhaling vervallen, ik sprak van: samen verheugen; samen vreugdig zijn om iets, wat misschien persoonlijk meer mijn geluk is, maar door onze verbondenheid ook Uw hart zal doortrillen.

Burgers van Arenia!

Hedenmiddag als Uw dagtaak zijn einde heeft genomen, zal ik bij het standbeeld van den Grooten Bevrijder, zelf aan U, mijn dierbaar volk, plechtig kond doen van de gebeurtenis, die U en mijn wensch in vervulling heeft doen gaan. Daarná, feest in Arenia!"

Dit stond te lezen op de plakaten, die in alle vroegte op de verschillende muren bevestigd waren. Ze lazen het, de burgers, en glimlachten. Ze schudden elkaar de hand. En juichten. Zingend gingen de inwoners van Arenia dien dag naar hun werk; veel luidruchtiger dan anders, ja, soms bijna schreeuwend van groot plezier, maar even stil als anders togen zij alvorens te arbeiden naar den kathedraal. Daar dankten zij, want hun hart was vol. Met hen rees omhoog het dankgebed van den Regeerder. Gekniel lag hij temidden zijner landgenooten. Daarna werkten de burgers. Tot hun arbeid teneinde was, werkten zij; toen gingen zij op: Een groote menschenzee golfde langzaam naar het plein. Uit alle straten, die op deze belangrijkste plaats van de stad uitkwamen, dreigde deze springvloed van personen een overstroming te veroorzaken. Steeds opnieuw stortten zich ontelbaren in de maalstroom, die draaikolkte rond het standbeeld van den Grooten Bevrijder, en géén burger had tot nu toe deze schouwplaats van de landshoofdstad doen overloopen, gelijk een druppel het vat. Maar plots, bijna onverwachts, hield deze toevoer op. Alle Arenianen waren op het plein, en het was vol. Temidden van hen stond de Regeerder. Met een eenvoudig gebaar verzocht hij om stilte, en het was stil. Toen sprak hij deze gedenkwaardige woorden:

„Geliefd volk! Als de maan zich boven Arenia in al zijn volheid zal vertoonen, dan zal ik, Uw Regeerder in het huwelijk treden, in een echt voor jaren hoop ik, en hoopt U, ik weet het, met de dochter van den Regeerder van onzen nabuurstaat Reanië. De dynastie is verzekerd, zij het naar menselijke verwachting.”

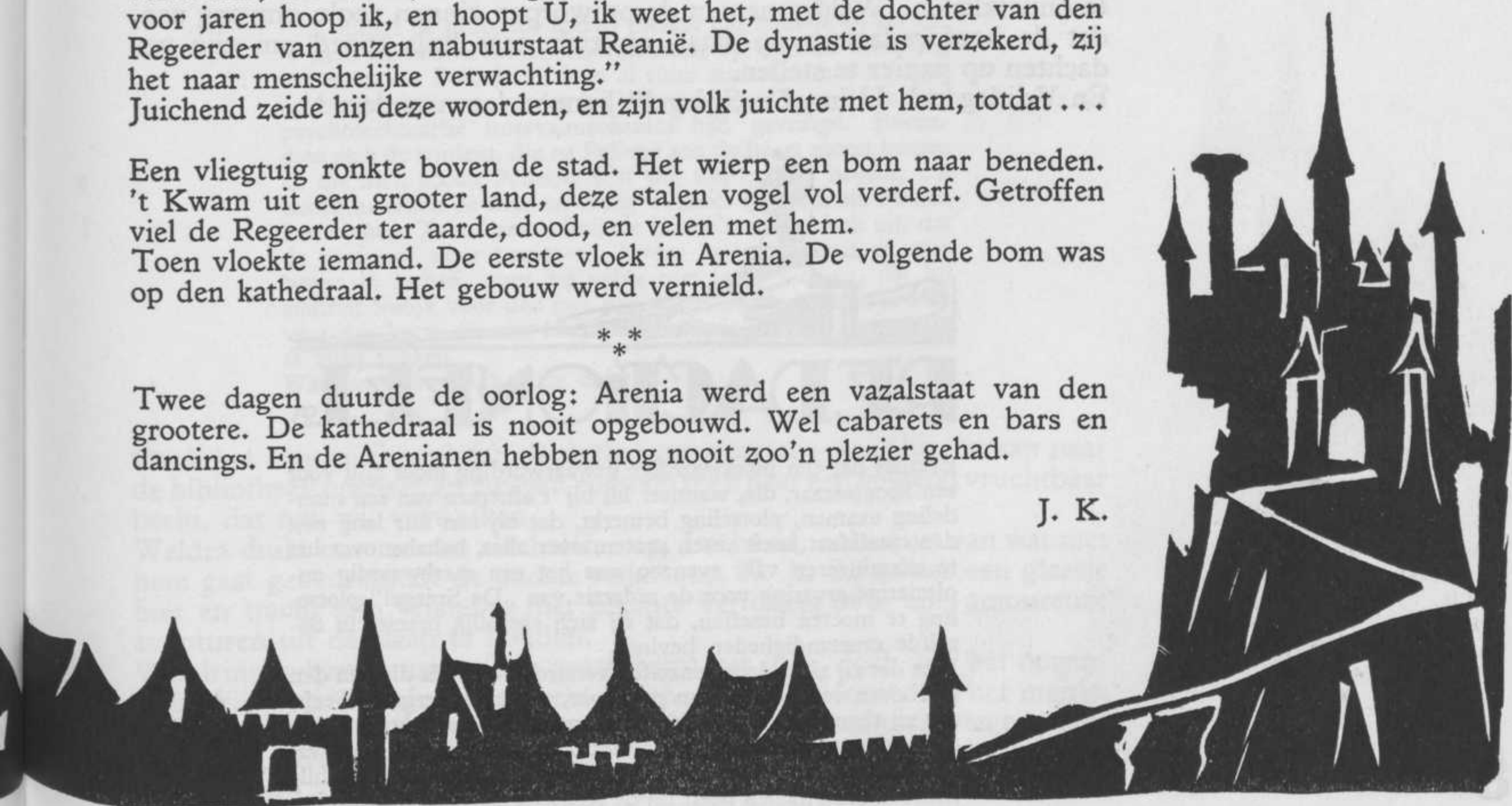
Juichend zeide hij deze woorden, en zijn volk juichte met hem, totdat . . .

Een vliegtuig ronkte boven de stad. Het wierp een bom naar beneden. 't Kwam uit een grooter land, deze stalen vogel vol verderf. Getroffen viel de Regeerder ter aarde, dood, en velen met hem. Toen vloekte iemand. De eerste vloek in Arenia. De volgende bom was op den kathedraal. Het gebouw werd vernield.

* *

Twee dagen duurde de oorlog: Arenia werd een vazalstaat van den grootere. De kathedraal is nooit opgebouwd. Wel cabarets en bars en dancings. En de Arenianen hebben nog nooit zoo'n plezier gehad.

J. K.

HET IDEE.

Opgedragen aan de Spiegel-redactie.

Ik zit rustig weggezonden in een van de luie stoelen rond den haard en luister zonder aandacht naar het vervelende verhaal van een jaargenoot, die vandaag juist examen heeft gedaan.

Ik kijk afwezig langs hem heen naar buiten en denk na hoe ik m'n avond door zal brengen.

„Als 't U blijft, meneer — .”

„Dank je wel, Wouter.”

Ik neem de pils van het blad, zet hem voorzichtig aan den mond en drink er met prettige teugjes de eerste slok van. Juist op dit oogenblik — misschien doordat ik nu de woorden, die mijn metgezel tot me richt, weer een oogenblik volkomen scherp hoor — schiet me een idee te binnen. Een idee voor een stukje belletrie voor „De Spiegel”. Het is simpel en eenvoudig, niet overmatig origineel; maar ondanks dat toch veelbelovend en interessant. Zorgvuldig overweeg ik, hoe ik het zal uitwerken en terwijl ik tal van mogelijkheden overdenk, besef ik eensklaps, dat ik mij niet meer in de luie stoel aan den haard bevind, maar ergens boven tegen het geschilderde plafond hang.

Verschrikt kijk ik omlaag. Beneden, in de luie stoel, zit mijn lichaam nog. Het luistert; doch ik zelf heb mij vereenigd met het idee en zweef, onzichtbaar en ontastbaar, als een abstract iets, door de voorzaal.

Het idee, waarin ik ben opgelost, drijft schijnbaar willoos voort. Het is een pretentieloos begrip. Ik kan het als een enkel woord, een klank, begrijpen, doch als ik het als zoodanig wil uitdrukken, bemerk ik dat het in mijn geest reeds ontkiemd en gegroeid is tot een eersten korten inhoud van het, eventueel te schrijven, verhaal.

Een professor, die een student een examen afneemt, beseft plotseling dat hij drie kwartier allerlei nonsens heeft zitten vertellen en in zijn verstrooidheid de raarste dingen heeft gedaan.

Zoo ver is het idee reeds ontwikkeld. Mijne fantasie en geest zullen het verder doen groeien en zullen met behulp van mijn verstand de oplossing van het geschapen probleem zoo volkomen mogelijk trachten te vinden.

Maar voor het zoover is, gebeurt er iets vreemds. Het idee daalt. Het glijdt rakelings langs een voorbijlopende bediende en schiet dan onverwacht den argeloozen oud-hoofdredacteur van „De Spiegel” binnen. Ook ik word meegesleurd en ben thans, onverwachts, in de gelegenheid het innerlijk van dezen, onder de wapenen geroepene, van heel dichtbij te aanschouwen.

Ietwat traag grijpt zijn geest het idee, wendt en keert het, verwerkt het, laat het dan weer los om het even later weer op te vatten en het dan te ontwikkelen. Weldra nemen de ontworpen zinnen zoo'n omvang aan, dat de hoofdredacteur op staat, en zich naar huis spoed om zijn gedachten op papier te stellen.

En Vrijdag zult U in „De Spiegel” kunnen lezen onder:

Evenals het een merkwaardige gewaarwording moet zijn voor een hoogleeraar, die, wanneer hij bij 't afnemen van een mondeling examen, plotseling bemerkt, dat hij een uur lang met den candidaat heeft zitten praten, over alles, behalve over het te examineeren vak; evenzoo was het een merkwaardig onplezierige ervaring voor de redactie van „De Spiegel” plotseling te moeten beseffen, dat zij zich eigenlijk precies in dezelfde omstandigheden bevindt.

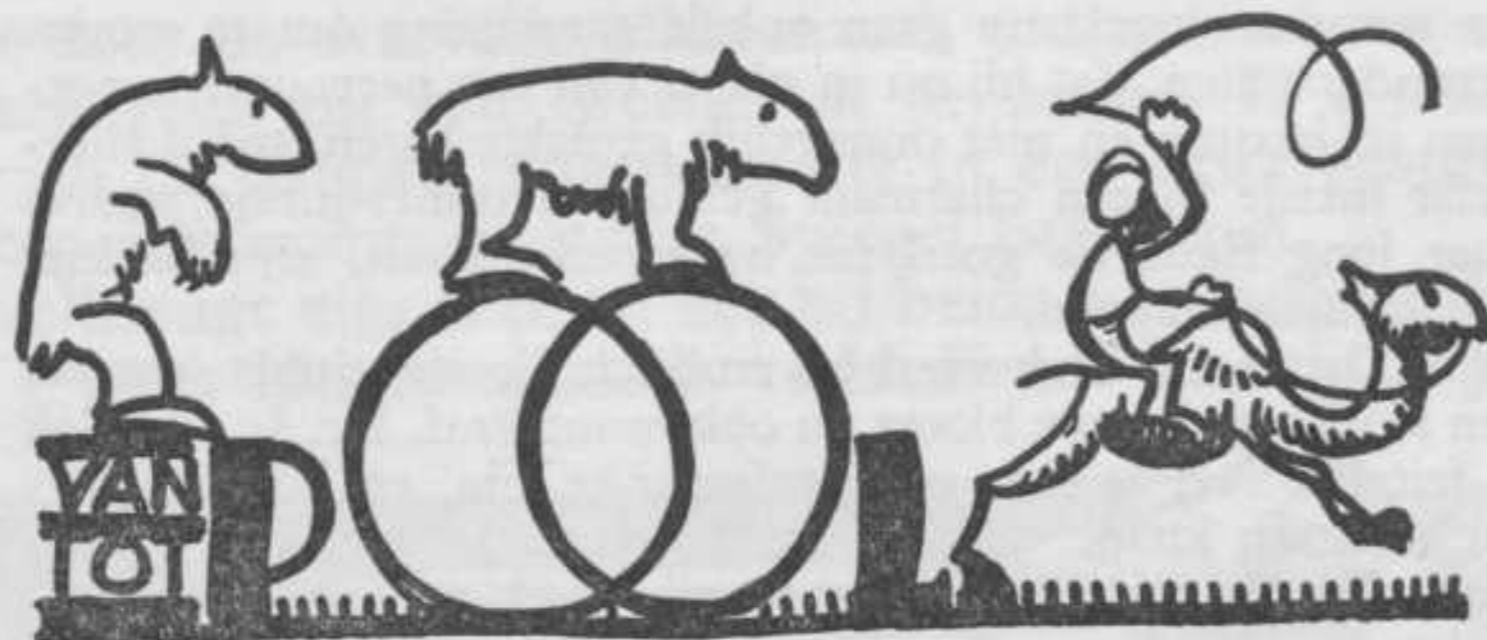
Niet dat zij zich, door eenzelfde verstrooidheid als die van den hierboven veronderstelden professor, zoodanig vergeten heeft, dat zij thans tot de verbijsterende conclusie moet komen, dat de reeds verschenen Spiegels niet datgene hebben bevat, wat zij moesten bevatten; doch een overlezen van de verschillende hoofd artikelen heeft bij de Redactie de vaste overtuiging

doen post vatten, dat de inhoud hiervan klaarblijkelijk op een zoodanig hoog peil heeft gestaan, dat hun ware beteekenis en doel het Corps zijn ontgaan. Immers

En zoo voorts doch ik wil U het geheele redactioneel niet voorzetten, U hebt het waarschijnlijk reeds begrepen; het intens gevoel voor verantwoordelijkheid zou zich hier onmiskenbaar laten gelden. Het idee zou benut worden om U van de noodzakelijkheid te overtuigen, dat „De Spiegel” slechts dan O.O. van het D.S.C. genoemd kan worden, als het ook de daadwerkelijke belangstelling van haar lezers heeft.

Doch de oud-hoofdredacteur is opgestaan en gaat naar huis. Terwijl hij zijn overjas aantrekt en zijn kwartiermuts opzet, verlaten het idee en ik hem weer. De kiem is gelegd, het idee zelf is nu overbodig geworden. Even blijven we wat tusschen de jassen hangen, dan wordt de deur van de vestiaire opengerukt en even parmantig als altijd komt J. K. binnen. Het idee aarzelt niet, maar overvalt hem oogenblikkelijk. Even is hij be-
duusd; dan snelt hij naar boven en op de kleine bibliotheek begint hij te schrijven.

En wanneer hij vannacht de kopij niet vergeet in de bus van Meinema te gooien, zult U Vrijdag kunnen lezen:

POLLETJES EXAMEN.

Polletje was een mannetje, dat eigenlijk nog geen mannetje was, omdat hij nog studeerde en dus nog tot de studenten gerekend moest worden. Dat beviel hem maar matig en daarom probeerde hij zoo vlug mogelijk niet meer te studeeren en dus deed hij veel tentamens en examens. Hij deed zelfs zooveel tentamens en examens, dat alle professoren hem zoo goed leerden kennen, dat ze erg op hun gemak waren als ze Polletje te examineeren kregen. Boven dien wist Polletje wat de heeren hoogleeraren toe kwam, en daarom zond hij hen af en toe een flesch oude roode wijn. Maar dat de professoren zoo goed met hem op konden schieten, werd bijna Polletjes ongeluk. Op een goede dag, toen Polletje weer examen moest doen bij een professor, die hij zoo goed kende, dat hij zelfs wist, dat de professor niet van gestoofde prei hield, gebeurde er iets bijzonders:

U begrijpt het verder wel, een koddig onbenullig schetsje, met een prettig opgewekt slot, namelijk:

. . . . totdat de professor ineens merkte dat Polletje en hij aan 't pand verbeuren waren en verschrikt op de klok keek. Hij zag toen, dat Polletje bij hem al ruim anderhalf uur bij hem op het kabinet zat, en dat hij hem nog niets over de metro-psychotechnische intervalmechanica had gevraagd. Bovendien stak de student, die na Polletje aan de beurt moest komen en die niet, zooals Polletje, wist wat wèl en niet hoorde, z'n hoofd tusschen de deur en vroeg wanneer hij eindelijk binnen kon komen. Toen barstte Polletje in zoo'n schaterlach uit, dat de professor maar gauw een 7 voor hem opschreef en mee begon te lachen, want hij wilde niet laten merken, dat hij zichzelf leelijk voor den gek had zitten houden, en nam zich voor den knor, die zijn hoofd tusschen de deur had gestoken, te laten zakken.

Wat hem natuurlijk lukte ook.

J. K.

Doch het idee en ik verlaten den schrijver weer nog voor hij de trap naar de bibliotheek opsnel, en zweven rond op zoek naar een volgend vruchtbaar brein, dat ons wil verwerken.

Weldra duikt ons nieuwe slachtoffer op. Lachend, onbewust van wat met hem gaat gebeuren, zit de oudste redacteur, N. A. S., achter een glaasje bier en tracht zijn vrienden met pikante vertelsels over zijn amoureuze avonturen uit de slaap te houden.

Wij dringen hem binnen. Zijn geest grijpt het idee, doch laat het oogenblikkelijk weer los, als hij bemerkt, dat het zich niet leent, om het meisje, dat hij juist dien middag voor het eerst heeft leeren kennen, ten tooneele te voeren. Reeds schijnt onze poging ditmaal vruchteloos, als plotseling het idee ten tweede male door zijn geest gegrepen wordt en door een

enkele, haast onmerkbare verandering, omgevormd wordt tot een vruchtbare kiem voor een charmant vertelseltje. Er is een e achter het woord student gezet en nu begint de geniale geest, bijgestaan door een schat van galante ervaringen en allerprettigste herinneringen, zijn werk. En als meneer Meinema geen bezwaren heeft, zult U Vrijdag in de Spiegel kunnen lezen:

LOESJE DOET EXAMEN.

Prof. Dr. Ir. N. Blok bloost. Dit heeft hij niet verwacht. Op het lijstje van de examinandi, dat voor hem ligt, staat eenvoudig:

7. L. van der Molen (N₂).

Er was dus voor hem geen enkele aanwijzing om te mogen veronderstellen, dat hij nu in plaats van een nerveuzen jongeman in jacquet en met onoogelijk geplakte haren, zoo'n allerliefst meisje in een charmant gebloemd zomer-jurkje waarin haar jong figuurtje goed tot haar recht komt, zijn kabinet zou binnen stappen.

Prof. Dr. Ir. N. Blok veert op en biedt Loesje uiterst correct een stoel aan. Loesje bloost nu ook, want Prof. Dr. Ir. N. Blok is feitelijk veel te jong om professor te zijn, en bovendien is hij slank en knap.

Prof. Dr. Ir. N. Blok schraapt zijn keel en zegt dan glimlachend: „....

Maar U kunt natuurlijk het verdere stukje al droomen, een gezellig babbeltje, een ondeugende weddenschap en als gevolg daarvan een romantische vlucht uit het raam...., tot tenslotte de professor plotseling uitroept:

„Allemenschen...., lieve help...., het examen...., de overige candidaten.... Loesje.... uh.... pardon, mejuffrouw van der Molen.... hoe.... wat....?”

Maar Loesje helpt hem niet bij het ontwaken uit zijn verstrooidheid. Zij laat zich, onder aan den hooiberg, naast hem neervallen, slaat haar armen weer rond zijn hals en vraagt lachend:

„Nico, krijg ik nog een zoen of niet?”

N. A. S.

Het idee is onder den indruk van de verregaande verandering, die de levendige geest van zijn laatste slachtoffer hem heeft laten ondergaan. Daarom zoeken wij een goed heenkomen en aan een tafeltje, waar een lawaaierig gesprek aan den gang is, schiet hij onverwachts den schedel van het eere-lid De L. binnen, die, als een niets vermoedend lid van de Societeit Phoenix, zijn biertje zit te drinken. Te midden van een waanzinnige hoeveelheid fantastische ideeën, die door de wanstaltige vormen, die ze aangenomen hebben, onmogelijk meer uitgevoerd kunnen worden, ploffen we neer. De druk werkende geest grijpt het idee, overweegt even, en perst het dan in een vorm. En a.s. Vrijdag zult U in De Spiegel kunnen lezen onder het hoofdje:

V.

VERSTROOIDE DOCENTEN.

„Dag professor.”

„Dag meneer, wilt U plaats nemen?”

„Heel graag, professor.”

„Hoe luidt Uw naam?”

„De L., professor.”

„O,.... bent U dan familie van Mr. K. de L. uit Eindhoven?”

„Ja zeker, professor, dat is mijn zwager.”
„Neen maar, dat is ook toevallig, hoe gaat het met hem, heeft hij nog altijd last van zijn”

En zoo zou het dan, voordeelig kolommen vullend, verder gaan en bij de laatste regels zou hij U niet alleen met de verklaringen van een aantal nootjes uit den tekst, doch bovendien met een wanhopigen professor en een even wanhopigen student achter laten. De eerste wanhopig, omdat hij niet weet wat hij den student voor een cijfer moet geven, de tweede wanhopig omdat hij zich angstig afvraagt, wat hij wel voor een cijfer zal krijgen. Kortom, U zou lezen:

„Dat was een verbazend aardige tijd.”
„Ja professor.”
„Ja laat eens zien , maar wel sapperloot, is het al zoo laat tja U U U kunt wel gaan.”
„Ja professor?”
„Ja uh zoo is het wel genoeg.”
„O , dag professor”
„Dag uh meneer.”

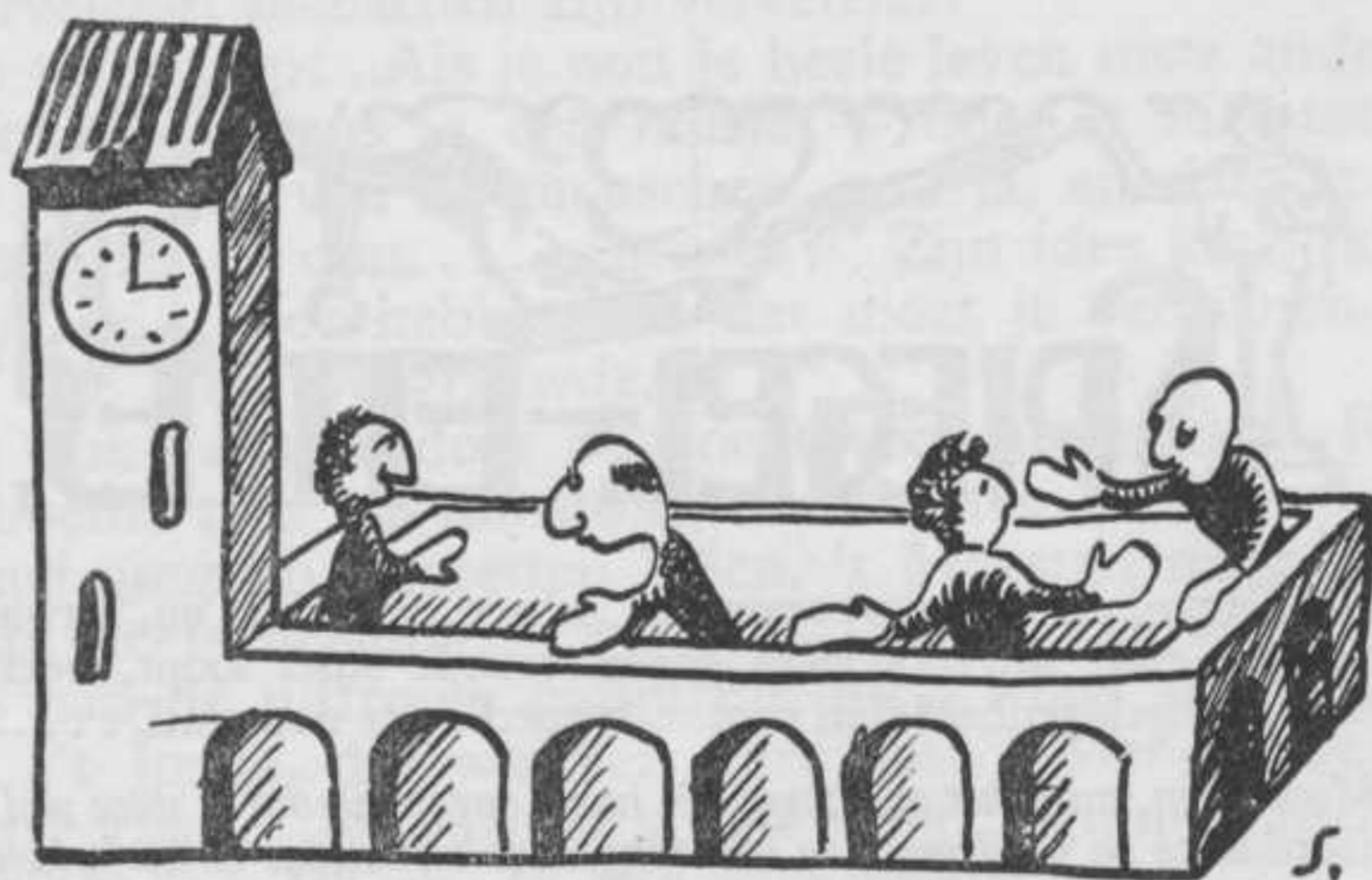
De L.

- ¹⁾ Bekend cabaret in Brussel.
²⁾ Appraat om bougie's te reinigen.

Wij verlaten echter het innerlijk van ons laatste slachtoffer weer en zweven verder door de overvolle middenzaal, totdat het idee zich plotseling aangetrokken voelt tot een tweetal uit de massa. Ik glimlach. Het zijn de griffier en de jongste redacteur, die in een druk gesprek gewikkeld, het eerstvolgende nummer van de Spiegel bespreken. Het idee volbrengt zijn taak en zet bij beide het raderwerk van hun fantasie aan 't werk. Het resultaat is verbluffend. Terwijl J. J. eenige uren

later in een groot stuk linoleum een professor en een student zal gaan snijden, die ondanks de aanwezigheid van een groene tafel met een glaasje water, een bord en een pijpje krijt, gezellig met hun beenen op die tafel, zitten te keuvelen, zult u van den hand van den jongsten redacteur in de Spiegel van a.s. Vrijdag lezen:

IMPASSE DER LITOMANIE.

Achter de kleine glaasjes van de ijzeren lorgnet staren twee vettige oogjes Ropje doordringend aan, zoo doordringend, dat de immense, tot een trek van supernivelleerend genoegens verwrongen, breede mond van den professor, zijn ware proporties schijnt te verliezen. Die doordringende en toch gezapige blik van zijn oogen, is in staat om alles, cru of ontroerend, naief of doortrapt, van geniaal tot oliedom, omlaag te halen tot een ridicuul niveau van uiterste vlakheid en in de sadistische werking van zijn hersenen om te wringen tot een troebele, substantielooze massa misselijke afgestomptheid; die hem

er toe zal brengen in smakelooze wellust, de vette lippen nog iets verder te krullen, zoodat het zal lijken of ieder moment zijn teugellooze, absoluut door niets meer te stuiten leut zich zal substantieeren tot een ranzige brei

Ropje kijkt gefascineerd naar den professor, in het stellige geloof, dat zijn fantasie in vervulling zal gaan.

Doch het gebeurt niet.

Vriendelijk, ja haast hoffelijk, begint de hoogleeraar te spreken, doch zijn woorden raken het onderwerp waarvoor Ropje gekomen is niet; neen als een koddige dialoog van een tweetal seniele oude mannetjes, die hun übermenschelijk idool van psyche en conceptie angstvallig trachten te vermijden, zoekt Ropjes gesprek met den professor traag en moeizaam zijn weg

Wat deze bombastische geest, die zijn „Sturm und Drang“-periode nog niet te boven blijkt te zijn, verder van het idee zou gemeend hebben te moeten maken, zal ik U maar besparen, slechts het slot, waarbij U de oplossing van het probleem vergeefs zou moeten zoeken achter vreemde woorden en een verwarden zinsbouw, is te typeerend om U te onthouden.

Als de professor even later toevallig een blik op zijn gouden remontoir-horloge slaat, maakt zich een peilloos apathisch gevoel van hem meester.

Met wijdopengesperde oogen staart hij Ropje aan, geabsorbeerd door het absolute van zijn uiterlijk. Geen licht, geen geluid, geen beweging en geen conscientie stoort hem meer, alles is imaginair.

Dan zinken zij beide weg, in een onmetelijke ruimte van egale duisternis.

E. P. W.

Maar nu voltrekt zich aan het idee een wonder. Het splitst zich, nog eens en nog eens, en dan werpt het zich, zonder onderscheid des persoons, op de massa.

Een fractie van een seconde verstomt het geroezemoes op de Societeit en van dit oogenblik maak ik gebruik om ongemerkt mijn lichaam weer binnen te dringen.

Ik zit weer aan den haard en luister toe.

Drie dagen lang heb ik elken dag op het Redactie bureau van „De Spiegel“ zitten wachten, doch de stortvloed van stukjes belletrie van het Corps over den professor en den student op 't examen is uitgebleven. Nu eindelijk besef ik, dat het idee in deze afgestompte hersenmassa, in de ondoordringbare geestenbrei van de leden van het Corps zijn einde heeft gevonden. Het is niet meer. Doch de enkele oogenblikken, dat wij te samen vertoefd hebben in de ruimte van de Societeit zijn mij te dierbaar geworden. Ik zal de gedachtenis aan het idee eeren.

Ik weet, dat ik de eenige ben, die voldoende capabel is, over den besten stijl en de meeste fantasie beschik, om het idee datgene te geven, wat hem toekomt, wat zijn levensdoel is geweest: Een stukje voor „De Spiegel“ en omdat ik weet, dat ik dat het best kan schrijven laat ik het nu hieronder volgen:

Als Gerard de deur voorzichtig achter zich sluit en, ietwat nerveus, naar de voor hem gereedstaande stoel loopt, heeft hij volop gelegenheid den professor goed op te nemen. De

Maar neen, nu is het niet meer het juiste oogenblik om U deze wel-doordachte en goed gestelde inleiding voor te zetten. U heeft hem reeds in tal van toonaarden gelezen en U kunt dus thans niet meer objectief staan tegenover mijn geniale vertelkunst. Vele kleine aardigheden zouden U ontgaan en tal van origineele gedachten zou U voor afgezaagd verslijten. Neen, ik voel dat het mijn plicht is U de verdere inleiding te onthouden, ja zelfs meer dan dat, ik zal U slechts de volmaakte oplossing geven van het, in mijn stukje zoo juist en logisch opgebouwde probleem.

Want deze oplossing is de eenige juiste, dat weet ik zeker, daar ik haar zelf beleefd heb.

Wanneer ik dan, na, op haast onmerkbaar wijze, het gesprek tus-schen Gerard en den professor langzaam heb laten afdwalen, zonder dat zij het beide feitelijk beseffen en ongemerkt een uur voorbij is gegaan, teeken ik, op dat oogenblik, tot in de fijnste

details haarscherp, den toestand van hun beiden uit. Het is den lezer dan ook volkomen duidelijk, waarom Gerard en de professor glimlachend een bromvlieg kunnen volgen, die zoemend het kabinet doorkruist. Hier wil ik het verhaal weer voortzetten:

... het vliegje vliegt in een sierlijken boog de lamp rond en spiraalt langzaam omlaag.

„Hij daalt, werkelijk, hij daalt,” fluistert de professor en met groote open oogen volgt hij het kleine zwarte diertje, dat met elegante, doch onverwachte wendingen en bochten, het groene tafelvlak nadert.

„Hij... hij is er!” juicht Gerard als het insectje neergestreken is.

„Hij is er,” beaamt de professor.

Beiden kijken ingespannen naar het vliegje. Het strijkt zijn voorste pootjes langs elkaar en snelt dan met vlugge trippelpasjes vooruit.

Twee paar oogen volgen hem, zij zien hoe hij eerst, met horten en stooten, langs den rand van de tafel loopt, dan plotseling stil blijft staan en even daarna de tafel begint over te steken. Zijn weg wordt versperd door het platte gouden horloge van den professor. Maar dat is voor hem een hindernis van geen beteekenis; met een klein sprongetje is hij op het glas boven de wijzerplaat en schijnt hier even uit te rusten van zijn tocht. Doch nu gebeurt het onvermijdelijke. De oogen van den professor, die het vliegje gevolgd hebben, zien het horloge, lezen den tijd af en dan...

„M'n goeie God... één uur!” schrikt hij en maakt een driftig gebaar met zijn hand; het vliegje vliegt op.

Dan zegt de professor tot Gerard:

„U kunt wel gaan, meneer, ik kan hier geen genoeg mee nemen!”

SYMPHONIE FANTASTIQUE

„Zal je gauw eens iets van je laten hooren, vent?”

„Ja moe, en laat Pa die driehonderd gulden storten, dag moe.”

Hij zeulde den zwaren koffer door den gang, trok de voordeur achter zich dicht.

Buiten hing nog even ma's gezicht in zijn herinnering: „Toch wel lief, alleen je had zoo weinig aan haar, waarom was ze ook niet sterk en gezond zooals andere moeders, en waarom zag de gang er thuis nog altijd zoo kaal en ongeverfd uit, dat verdomde uitgewoonde rothuis, waar ma niet uit wilde, omdat grootma...

„Watte? Eh, Centraal Station.”

„Asjeblief.” Het raampje werd weer dicht gekletterd.

Hij keek eens naar binnen in den wagen: juffrouwen, dik en met tasschen, mannen; vervelend, menschen zijn vervelend!

Hij stak een sigaret op: „Als je nou je heele leven niets anders deed dan sigaretten rooken, ergens in een huisje — doet er niet toe — ergens, dan had je geen last van de menschen, nou ja, en dan de krant erbij, ten minste zoo nu en dan, ... meisjes?” Zijn idee kreeg kleur. „Maar daar moet je geld voor hebben, en dat moet je verdienen. Bah! Geld verdienen!” De kleur vergrauwde.

Jammerend trok de tram door de bocht voor het station. Nog tien minuten. Hij hoefde zich ten minste niet te haasten.

In den tunnel ging hij sigaretten halen. 't Moesten maar goeie zijn, hij had toch zijn heele maandgeld bij zich. „Doos van vijftig, Pall Mall.” Lekker, die had de juffrouw natuurlijk niet. Maar de juffrouw had ze lekker wel. „'t Jonge, dat was een dure gast.” Met ervaren blik monsterde zij haar klant. „En gaat de studie weer beginnen, meheir?”

Piet-Jan schrok op. „Eh-eh. Ik ben geen student.”

„Ou, is Uwé geen student; nee, 'k dach soo te sien, en die koffer, 'k seg so tege me eigen...”

Piet-Jan wist niet hoe gauw hij weg moest komen. „Verrek, dat die krenge van meiden, die hun vervelende snaters moeten houden, je zoo maar ineens uitmaakten voor student. Al was-ie het, dan hadden ze dat nog niet te zeggen...”

Hij wilde immers geen student zijn. Hij wilde niets zijn. Niets!

De trein rolde hem in afgemeten snelle vaart naar Delft. Naar een nieuw jaar. Een jaar, waar hij geen zin in had, na een jaar, dat hij verknoeid had.

Hij zag zich al opgenomen en nietig weggedrukt in een dikken tragen lavastroom: Delft.

Delft: dat was zestig gulden voor een examen, dat je niet ging doen, dat was een stoffige kamer en een stoffige hospita, dat was te lang in je bed blijven liggen, en deze eene keer nog niet naar college gaan. Dat was tekenzalen met mensen, veel mensen, die praten en lachen en assisten, waar je bang voor was, en professoren, die je niet onder de oogen dorst te komen.

Dat was een Corps. Studenten Corps, waar hij obscuur genoemd werd. Hij en zijn club. Zijn club met vriendjes, die zijn vriendjes niet waren en waar hij eigenlijk ook bang voor was, maar die alleen thuis zoo heetten, en soms ook als er kennissen kwamen.

Dat was een Societeit, waar je zoo nu en dan naar toe moest; elke keer weer een gevaarlijke onderneming, vooral 's avonds. Voortaan zou hij op zijn kamer blijven eten, en nou ja, een enkele keer kon je er eigenlijk ook wel heen gaan.

Delft: dat was een boel narigheid, een boel angst, een boel lange verloren avonden met sigaretten in een stoel en een beetje leedvermaak, toen de kat van de juffrouw doodviel van het dak.

Dat was Delft! Vroeger, nu, en in de toekomst.

Hij werd geplaagd, door zijn vrienden, door zijn studie, door de wereld, door zich zelf. God had hem slecht bedeed, dat was het! En hij wou niets zijn en niets doen!

Ik ben bang, ik ben bang — bang — bang, ratelde de trein.

De Societeit op een avond in den groentijd.

De half-duistere voorzaal, waar zoo nu en dan plaatselijk en incidenteel boosaardig kabaal uit opstijgt, en hier en daar een feut zonder jasje, als een baken in de vage massa.

Bij de voordeur de commissie van Bijstand, met een gast — een onvrijwillige, wat pips, en met vage angstgevoelens — die een roode doos Pall Mall van vijftig uit zijn zak vischte en voorkomend-beleefd presenteerde. Het gesprek, dat zich daar afspeelde, behoeft nauwelijks vertoond te worden. Het betrof een meneer, Piet Jan van Looveren geheeten, die niet zoo bekend was als dat wel moest, er werd in zekeren zin recht gesproken en er werd vonnis gewezen: op de aanwezigheid van meneer Piet Jan van Looveren werd geen prijs gesteld.

De getroffen onderging zijn vonnis met pijnlijke gelatenheid. Hoed en jas werden voor hem gehaald, en hij werd door een paar feuten uitgelaten. Uit de voorzaal hoorde hij nog een felle schreeuwstem: „Omdat Delft de voortreffelijkste stad is om te studeeren, en omdat ik daar de hardste klappen krijg, zeg na, feut!”

Piet Jan zat thuis nog lang, heel stil voor zich uit te kijken. Hij was leeg, kapot en leeg.

Alleen zijn klokje tikte: „De groo-te - ne-der-laag - ne-der-ne-der-ne-der”

De wereld zit vol rare samenlopen van omstandigheden. Men amuseert zich ermee in boeken en kranten en verhalen van iemand uit den kring. Men hoeft ze niet altijd te gelooven, want het zijn maar verhalen, die bestaan terwille van zichzelf. Ze behoeven niet werkelijk waar en gebeurd te zijn. Soms is dat toch het geval en komen ze voor in onze onmiddellijke nabijheid; zoo'n samenloop verraadt dan niet zelden de grijns van den Satan!

De Commissie tot Redactie van het Officieel Orgaan zat in het Meinesmasche heiligdom. Concentratie, spanning, haast, zenuwachtige bedrijvigheid van den jongsten redacteur: de laatste oogenblikken voor het ter perse gaan van het Lustrumnummer.

„Aha, dag mijnheer de Hoofdredacteur!!” Maar de uitdrukking van mijnheer de Hoofdredacteur stemt niet overeen met de roezige begroeting. Hij heeft een mededeeling.

Even valt er stilte.

Dan komt er commentaar los in onverwachte spontaan-rijke schakeering, waarvoor bittere humor wel de zwakste expressie is

Wie toevallig nog eens op een verloren uur Spiegelnummers doorbladert, zal getroffen worden door een Lustrumnummer, dat begint met een „in memoriam”. En wel voor een zekere P. J. v. L.

Op zichzelf zou hem dit niet zoo opvallen, als niet de ongewone toon, waarin dit stukje proza gesteld was, hem ineens zoo sterk door het hart zou schieten.

„t Ja, l'age sans pitié.”

R. D. F.

O. D. In een uiterst plezierige stemming ging ik naar huis, toen ik naast me door een diepe bromstem uit mijn „Io Vivat” werd gehaald.

„He, stuk lor, val niet in me.”

„Leidt me niet af als ik fluit,” zei ik boos, maar plotseling besepte ik wie het was.

„Wel, wat drommel, O.D. ben jij het?” Ik ging op zijn rand zitten, waar ik inderdaad gevaarlijk dicht langs liep. „Ouwe zak, hoe gaat het? Ik dacht, dat je sliep. Geef me de vijf.”

Een kwaad gegrom was het antwoord.

„Ik wensch niet afgekort te worden, ben geen ouwe zak, je kan een gasbel krijgen in plaats van de vijf en als ik sliep, ben ik al vijfmaal wakker geworden door je gebral. Stuk riool!”

„Ping, ping, ping, ping, ping. Niet baloorig worden, ouwe heer. Ik ben in een goeie bui. Een sigaret?”

Ik wierp hem er een toe.

„Vlerk,” klotste hij, „je weet dat ik niet rook.”

„Ik jou anders net wel.” Ik schaterlachte om mijn geestige woordspeling.

„Hoe kom je in zoo een slecht humeur? Last van koliekjes? Of wil de loozing niet lukken?”

Woedend werd hij en schelden! Ik was alles tusschen een miserige binnenwatersloot en een gedempte boerenwetering. 'k Had een reuze lol, vooral toen hij trachtte met drabbige golfjes mijn boven hem bengelende voeten te besmeuren, die ik aldoor nog net op tijd optrok. Daarna begon hij me met vettige bellen te vergassen en hoopte al zijn vuil bij me op.

„Hé, soldaat, een masker,” schaterde ik, maar de goede man mocht niet van zijn post weg.

En bij gebrek aan beter: „Stink sloot.”

Je had het lawaai moeten meemaken! Alle vischlijkjies, die hij tusschen 35 en 223 verzamelen kon, smeed hij me voor de voeten.

Maar opeens hield hij zijn mond en begon te kuchen als een bad, dat leegloopt. Een rotzooi!

Hij keerde zich gewoon binnenste buiten en of ik hem al kalmeerend op zijn kant klopte, 't gaf niets.

„Wel bloa alle kroosblaadjes bloa bij elkaar bloa bloa Daar heeft me die zware op 52 weer gerijsttafeld Die vent bloa weet ook nooit zijn maat bloa bloa Help!”

't Was werkelijk doodzielig.

„Zeven kleine slokjes nemen, zonder adem te halen,” gaf ik hem raad.

Niet dat het veel hielp, maar toen hij weer wat bijkwam, was hij vanwege mijn medeleven wat vriendelijker tegen me gestemd.

„Nou, student, dat was op het nippertje. Zoo iets heb je nog nooit mee-gemaakt.”

„Nee,” zei ik.

Het gesprek stokte een oogenblik omdat hij zijn vuil weer van onder me weghaalde; wat me erg ontroerde.

„Beste O.D.,” zei ik, „pardon, Oude Delft. Vertel me eens, wat denk je van den toestand?”

„De toestand? Puik, student, puik. Vroeger heb ik het land zoo vaak verdedigd, dat ik het fijn vind, weer eens wat kurassiers om me heen te zien. Ze hebben nog eens een pruim voor me over ook. Nee, gezellige kerels, hoor.”

Ik knikte instemmend. Vaderlandsliefde.

„'t Is ook zoo aardig, dat ze zelfs 's nachts nog een vent met een hellebaard langs mijn kant zetten. Nee, gezellig, hoor. En veilig. En dan,” zijn stem ging over in een vertrouwelijke fluistering, „weet je, der zijn zoo'n hoop lieve meisjes op af gekomen. Nou meneertje! Ik zie dat graag en goed. Student, ik zou je wat Afijn, nee werkelijk, echt gezellig, hoor.”

Ik gaf hem een begrijpend knipoogje. „Ouwe snoeper!”

„Ouwe snoeper!” grinnikte hij gevlaid. „Dat 's een goeie!”

„Je hebt anders nogal een stil leventje hier zeker, de laatste eeuw.”

„Je zegt het, student. De menschen beginnen me te vergeten. Vorig jaar geen enkel lijk.”

Ik schrok op. „Wat is dat? Geen — eh — lijk?”

„Ach ja. Je moet het me niet kwalijk nemen, maar een lijk is de eenige afleiding, die ik nog heb. Behalve baggeren, dat kriebelt lekker. O, wacht even.”

Ineens was hij weg. Ik wachtte geduldig, tot ik hem weer hijgend terug hoorde komen.

„Is me dat haasten! Aan mijn anderen kant was een opstootje. Hij viel der niet in, 't was weer niks. 't Was trouwens nog maar een student ook, daar is geen eer aan te behalen.”

„Ho, ho,” zei ik.

Ik voelde een tik op mijn schouder.

„Mijnheer, nou is het genoeg. U zit als minstens een half uur in uw eigens te praten. Dat kan niet. Naar huis of naar 't bureau.”

Het was een dienaar der wet.

„Agent . . . ,” protesteerde ik.

„Vooruit, geen gezanik.”

Plotseling kreeg ik een ideetje. Een schitterend ideetje. Ik trok een uiterst sluw gezicht en stond gehoorzaam op.

„Agent, je hebt gelijk, heelemaal gelijk.”

Ik stond naast hem en begon langzaam om hem heen te draaien.

„Zoo gelijk, dat ik er paf van sta, heelemaal paf.”

Nu stond hij bijna tusschen mij en de Oude Delft in.

„Paf,” zei ik. „Zoo paf, dat ik . . . paf!”

Een kreet, een plons, een dankbaar gegorgel en brullend van de lach ging ik naar huis.

N. A. S.

GESCHIEDENIS VAN STALEN MARIE.

Ergens in Brabant heeft eens een notenboom gestaan. Niemand weet, hoe oud die boom was, toen hij werd geveld, omdat ze geweerkolven uit den ouden stam wilden maken. Wel vertellen ze een verhaal over drie muiters uit het leger van Napoleon, die in dien boom werden opgehangen, maar het kunnen er misschien ook wel twee geweest zijn. Want hangen, daar hadden zelfs die kale Franschen iets op tegen. In elk geval heette die boom „de Galgeboom” en werd het hout gebruikt om er een kolf tot karabijn van te maken. Die karabijn (dat is eigenlijk precies hetzelfde als een geweer, alleen kleiner) krijgt ook een naam: 1313 M, en de eerste, die hem gebruikt, is Sjefke de Strooper, die wat in z'n schik is met het wapen, en het Merietje noemt.

Sjefke is van den kant van Budel vandaan, maar hij ligt in Lierop; dat is dus gansch niet wijd van huis!

Overdag doet hij de dienst zooals elkander, en de wachtmeester vindt hem een aardig menneke, maar overnacht komt hij pas tot z'n eigen.

Iederen avond knijpt hij er tusschen uit om hier of daar een paar patrijsjes of een haasje te vatten.

Meestal met de strik, maar ook wel eens neemt hij z'n karabijn. Dan gaat Toontje Emmer ook mee; dat is eigenlijk maar een min ventje, maar om de lichtbak te houden, is hij goed genoeg.

In de beste stemming sluipen zij samen naar de rand van het ven, daar zit het vol met allerhande wild: haas, fazanten, eendjes en konijntjes bij de vleet!

„Gij, Sjef, wat vinde gij het lekkerste om te eten?”

„Een snipke is héél fijn, maar het allerbeste smaakt me toch den egel!”

„Een pinegel?”

„Neeë, de pinnekes kunde gij kriegen!”

Pang! Het konijntje ligt al te wachten op z'n kameraad. Die krijgen ze ook wel: die dingen moeten of ze willen of niet hun ongeluk tegemoet. In den lichtkegel danst een vleermuisje. Sjefke lust ze niet, d'r zit ook niet veul vleesch aan. Ook komt een eekhoorntje kijken, maar die smaken gruwelijk naar terpentijn!

Ze zitten nog op hun tweede boutje te wachten, als ze een tak hooren kraken.

„Uit het licht, nom de dju!” Toontje is niet van de vlugsten.
„Halt, wiedaar?” Sjefke grijpt de lichtbak en smijt de karabijn in een boschje.

Twee piepers slaan in het hout, maar het is stikdonker, en de patrouille krijgt geen kans hen te vatten.

„Jan, gade gij mee nooten zoeken?”

„Da's goed, ik weet er heel veel te staan bij de vennen!”

In het herfstbosch schijnt de zon met enkele stralen en over de hei hangt een vage, blauwe nevel.

„Zoude gij soldaat willen wezen, Jan?”

„Ja! Dan kreeg ik ook laarzen mee sporen en misschien een geweer.”

„Alle soldaten hebben geweren!”

„Oh nee, bij ons ligt er eene, die heeft alleen een pistool, en daarmee wil ie nooit schieten!”

„Dan hebben jullie geenen goeie. Die van ons is toch zoo'nen fijne, die speelt harmonica. Hij trouwt misschien wel met ons zus Mieneke.”

„Hoe weet gij dat?”

„Ze heeft het hem gevraagd op den hooizolder. Ik heb lekker alles gehoord. Toen ging ze huilen en zei wat mot ik doen als het zoover is?”

„Als wat zoover is?”

„Ach, da weet ik niet. Meiskes hebben geen verstand, die verzinnen maar wat!”

„Kijk, daar staan de meeste hazelboomkes. Ik stop m'n zakken vol!”

„Daarachter zijn ze nóg grooter!”

„Jan, Jan, kom n's kijken, ik heb een geweer gevonden! Zou het echt zijn?”

„Ja, dat is een echt geweer, zooéén heeft onze soldaat ook!”

„Kunde gij daarmee schieten?”

„Dat kan 'k best, ik heb het al meer gedaan!”

„Dat liegde gij!”

„Da's toch echt waar! Ik zal het oe laten zien!”

Pang! Het jongske valt neer neven het konijntje en blijft o zoo kalm liggen.

Jan hangt de karabijn over z'nen schouder en gaat naar huis. Als een echt soldaat.

„Fourier, geef mij een spuit en een wolletje!”

„Kan je je niet behoorlijk melden tegenover je meerdere!”

„De dienstpl. Sakker meldt zich, uit depot, voor het ontvangen van karabijn en dekens! Vooruit fourier, maak nou geen smoesjes, ik sta hier ook niet voor m'n nummer!”

„Hm, hier, karabijn dertien dertien Marie, de vorige eigenaar zal binnen vijf jaar wel niet terug zijn.”

„Nom de domme, vijf jaar verlof, hoe heeft die vrijer dat klaargemaakt? Dat kunsie moest je mij ook meteen leeren!”

„We zullen je hier kunsten leeren!” Dit is de luitenant. „Kan je niet groeten, vlegel?”

„Waar heb ik U meer gezien, luit, was dat niet op de Coolsingel?”

„Hoe heet je, ga in de houding staan, je naam!”

„De dpl. Sakker, uit depot, later ingedeeld bij

„Dat hoef je me niet te vertellen, meld je om 5 uur op het bureau, om straf te hooren, afmarsch!!!”

„Presenteerr Geweerr! Consignes overgeven!!!”

„Zorgen dat niemand in of uit dit gebouw komt. De eerste luit is officier van piket, dus hou je maar kaassie!”

Nom de domme, wat duurt die wacht lang. Het is hartstikke donker en er is natuurlijk kip noch kraai in de buurt. Vanuit het wachtgebouw klinkt het gelach van de soldaten, die een pandoertje maken om den tijd klein te krijgen. Langzaam wordt het stil. Nu liggen ze op hun stroozakken te knorren en de dpl. Sakker is weer de klos voor dit wachie. Even leunen tegen het schilderhuisje: Het is stil over de hei; heel stil, peestil, het peelspook speelt zacht over de vennen, ergens spookt de speelpook van het peelspook, speekpeel, koolspeek, koolsingel, schiedamschedijk, martha, maria, magdalena, el na, lel voor, lel na, lll

Nom de domme, ik heb geslapen! De karabijn op de schouder en even loopen, ik voel me als een bonk lood. Wat is dat? Waar is m'n grendel? Straks komt de ploert kijken, en ik vlieg erop. Als de bliksem naar de wacht, en een grendel pakken, de jongens maffen toch!

Goddank, dat is dat. Laat dat opgeblazen kreng nou maar komen, als ik 'em een hak kan zetten, geef ik een rondje!

„Halt! Het wachtwoord!” De stappen komen nader.

„Halt, of ik schiet!” Ook bij de wacht komt iemand naar buiten, kan me niks verdommen.

„Zoo vriendje, wat kan jij dreigen met je geweertje! Met je wachtwoord heb ik niets te maken, schiet maar als je kunt!”

„Nog één pas en ik schiet!” Ik maak 'em kapot als ik kan.
Pang! Al te veel dienstijver betekent wel eens: de kogel.

„Hier zijn je dekens, en hier heb je een karabijn. Dertien dertien Marie, het is een beste spuit, waarmee alleen rozen geschoten worden.”

„Ik mot geen geweer, fourier, hou het maar voor mij achter.”

„Geen flauwe kul, ik heb nog meer te doen, pak aan en afmarch!”

„Ik wil geen geweer, ik ben bang voor een geweer!”

„Maak nou geen kapsones, zoek dat maar met de kapitein uit, ik heb opdracht, je een karabijn te verstrekken.”

„Ik mot geen geweer. M'n moeder heeft gezegd, dat ik nooit hoefde te schieten!”

„Vooruit, maak dat je van de rustkamer wegkomt; ga maar vragen aan den kapitein, of je aalmoezenier mag worden.”

„Voor mij ligt een rapport betreffende de dpl. Peters. Deze heeft geen gevolg gegeven aan het bevel van den sergeant Sont, om zijn karabijn uiteen te nemen en te poetsen. Is dat zoo, Peters?”

„Ja, kapitein.”

„Peters, je behoort trotsch te zijn op je karabijn, en de liefde voor je wapen behoort tot uiting te komen in een zorgvuldig onderhoud. Je strafregister is gunstig; vier dagen licht arrest krijg je hiervoor; zorg dat het niet weer gebeurt.”

„Nee, kapitein.”

„Je bedoelt zeker: ja kapitein.”

„Ik bedoel neen kapitein, kapitein.”

„???”

„Ik mot m'n geweer niet. Ik durf er niet aan te komen, kapitein.”

„Wat voor den donder heb je dan voor opleiding gehad? Ga onmiddellijk vragen aan Sergeant Sont, of hij je instructie karabijn wil geven. Rechtsomkeert marsch!”

„Ik mot geen geweer, ik”

„Opgedonderd!!!”

„Gisteren ging hij bijkans van z'n stokkie, toen ik die losse flodder afschoot; het is een groote scheet en al die flauwsies over menselijkheid lap ik aan m'n laars. Sst, daar komt ie aan.”

„Hé, Peters, kom es hier, ik heb een brief voor je, van je moessie!”

„Ik heb em maar vast gelezen, ze vraagt of je toekomt met je borstrokies, en of de kapitein je wel elken avond een nachtzoentje komt brengen!”

„De kapitein heeft me vier dagen sokkeloopen bezorgd, dat is alles!”

„Ben je op het matje geweest, Peters? Dat had ik van zoo'n model-soldaat als jij niet verwacht!”

„Ik heb niks tegen den dienst, maar een geweer mot ik niet.”

„Ik mot geen geweer, ik mot geen geweer! Je mot er een deuntje bijmaken, dan kan je het zingen! Je bent stapel mesjogge, om je eigen zoo druk te maken!”

„Ik ben niet gek, maar ik wil niet schieten, m'n moeder heeft gezegd, dat ik nooit hoefde te schieten.”

„Als je niet van lotje getikt ben, dan ben je een lafaard. Dacht je, dat wij hier voor onze lol kuch vreten? We hebben er allemaal de pest aan gezien, maar het moet, en als we moeten schieten, doen wij dat ook!”

„Ik ben niet laf, ik mot alleen geen geweer. Ik schiet er toch niet mee.”

„Alleen al, omdat wij allemaal wel schieten, moet jij het ook doen. Als je het verdomt ben je een misselijke onderkruiper. Anders doen als alle anderen, dat kan niet, zoiets moet je voelen!”

„Dat kan me allemaal niks verdommen, ik schiet toch niet.”

„Stomkoppen als jij moesten ze nu al tegen den muur kunnen zetten!”

„Ik zeg je, dat ik dan nog niet zou schieten!”

„Ik geloof, dat je de kluit wil belazeren om afgekeurd te worden, maar daar doen wij niet aan mee, wil je dat vasthouden? Ik heb tabak van je gejank, pak deze maar aan.”

Pang! De vuist doet een duit in 't zakje.

„En toch mot ik geen geweer”

's Avonds is het weer duister.

Petertje sluipt naar het meer.

De karabijn hangt aan z'n schouder,

Zijn schouder schrijnt onder 't geweer.

Eén plons daar gaat Merietje.

Merietje is niet meer.

DE BEIAARDIER.

Hij bespeelde de klokken van den toren
Elken dag drie keer.
Heel 't brave stadje kon hem hooren
Als hij daar speelde op den toren!
Hij speelde voor den Heer.

Nu schiet hij uit een stalen toren
Met een geweer.
Voor 't stadje is hij thans verloren:
Alarm klinkt slechts van den toren,
Bommen vallen neer

Eens zal hij liggen tusschen 't koren
Stil ter neer.
Hij zal dan slechts bazuinen hooren,
De wind zal zingen door 't koren
Zijn laatste eer

DE STUDIE VOOR BOUWKUNDIG INGENIEUR IN INDIË

Hoewel een lustrumnummer minder geschikt is voor uitvoerige be-
toogen of zwaarwichtige verhandelingen, moge hier een lans gebroken
worden voor een betere plaats van de studie der architecturale schatten
en bouwkundig-technische vormen, die ons Rijk in de tropen bieden
kan bij de vorming van den aankomenden architect.
De betrekkelijke onbekendheid met de in niet-Europeesche architectuur
verborgen cultuurschatten, die in de meeste gevallen gebaseerd zijn op
een volkomen andere levensbeschouwing, hebben maar al te vaak geleid
tot een overwaardeering en verabsoluteering van de grondslagen der
eigene aesthetica. Het behoeft geen betoog, dat een zoodanige beperking
tevens een verarming inhoudt. Een verarming, die niet alleen architec-
tonisch, maar ook cultureel te betreuren valt.

Een voorbijgaan van de in ons Indië op architectuur-gebied aanwezige rijkdom is voor den Nederlandschen architect te betreuen, omdat deze nu geneigd is zijn inspiratie te stimuleeren door voorbeelden van buiten het Rijk, waardoor de verbondenheid van de lage landen aan de zee met het grootere gebiedsdeel rond den evenaar, dat aan ons land voor een belangrijk deel zijn grootheid gaf, te weinig tot uitdrukking komt.

Voor den naar Indië trekkenden architect kan men niet meer van betreuenswaardig spreken, doch moet men het als een ontoelaatbare omissie in de opleiding beschouwen, dat hem geen inzicht is gegeven in de eischen, welke klimaat en levenswijze aan het bouwen in deze streken stellen en in de vormen, waarin de onderscheidene landaarden, aansluitend aan traditie en eigen cultuur, hieraan hebben trachten te voldoen.

De gevolgen hiervan zijn dan ook niet uitgebleven. De steeds meer onder Europeeschen invloed gerakende bouwbedrijvigheid, welke invloed op Java reeds in de voor inheemschen bedoelde bouwerij tot uiting komt, heeft de oud-Indische bouwwijze van koele ruime huizen verlaten om over te gaan tot den bouw van verdiepinglooze buitenhuisjes en huizen, die beter de landelijke streken van Nederland zouden sieren. De hierdoor optredende klimaatsbezwaren in de betrekkelijk kleine woon- en slaapruidten moeten nu mechanisch door elektrische fans of beter nog air-conditioning worden overwonnen.

Aan de andere zijde zijn de sociale en politieke verhoudingen hier aanleiding tot een, vaak onbegrepen, navolging der Europeesche bouwmethoden ook door de bevolking, waardoor de geëigende oorspronkelijke vormen, met hun fraaie in het milieu passende stijl langzamerhand verloren dreigen te gaan.

Het is zonder meer duidelijk, dat dit cultuurproces aan veel meer factoren onderhevig is, die zelfs grootere invloed uitoefenen, maar het moet noodzakelijk geacht worden hieraan bijzonderen aandacht te besteden en wel vooral bij hen, die als cultuurdragers deze gewesten zullen betreden.

Mocht ik indertijd in de kolommen van dit blad aandringen op een nauwer contact van den technischen student met de cultuurproblemen, de praktijk heeft me tot toeschouwer gemaakt bij een conflict, dat door een éézijdig gerichte opleiding ontstaat, wanneer men zich tegenover een geheel andere cultuur geplaatst ziet. Meestal laat dan de strijd om het bestaan een rustig studeeren niet meer toe en ziet men, met voorbijgaan van het in de andere cultuur gegevene, een tastend zoeken om het eigene te behouden en zoo goed en zoo kwaad als het gaat aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen. Dat alles terwijl er ontelbare uit die omstandigheden gegroeide voorbeelden te vinden zijn in het, door de angst voor een verlies van eigen cultuur als taboe beschouwde, andere cultuurgebied.

Het is niet altijd zoo geweest! Daarvan getuigen vele oude huizen in Indië, daarvan ook getuigen in Holland sommige, meest verdiepinglooze, landhuizen, die met hun zuilen en ruime voorgalerijen onmiskenbaar den invloed verraden van een oud-Indischgast.

Een rijk, dat zijn gebiedsdeelen telt over de geheele aardbol kan en mag niet alleen den nadruk leggen op het centrale deel, doch moet vooral in zijn intellectueelen het besef ontwikkelen, dat alle deelen van belang zijn en bekend moeten zijn bij hen, die geroepen worden in al die deelen leiding te geven aan de cultuurontwikkeling. Het is daarom juist het Hoogere Onderwijs, dat, wanneer het de pretentie wil hebben meer te zijn dan zuiver vakonderwijs, zijn aandacht over alle gebieden onder de Nederlandsche vlag heeft te laten gaan. Het middelbare en lagere onderwijs kan zich tot kleiner, eigen gebied beperken.

In Indië hebben de hierboven naar voren gebrachte problemen reeds de aandacht door het streven om op de technische scholen bij het onderwijs de inheemsche bouwwijzen en constructiemethoden meer te laten spreken. Moge de Delftsche opleiding niet achterblijven in de erkenning van de verplichtingen, die Nederland ten opzichte van haar overzeesche gewesten bezit en bij de vakken „Constructie”, „Vormleer”, „Ontwerpen” en „Geschiedenis der Architectuur” een ruime plaats schenken aan wat Indië op deze gebieden te zien en te leeren geeft. Ongetwijfeld zullen bij verzamelen der stof de bevoegde instanties in Indië hierbij hun medewerking willen verleenen, en kunnen ook in Nederland reeds vele gegevens verzameld worden.

Ir. V. R. v. ROMONDT,

Eerelid der Redactie.

JUMBA.

Dit verhaal is een fantasie. Iedere gelijkenis met bestaande toestanden of personen, berust op louter toeval.

Wah, wat ruist daar door die boomen, nonni manis menjangi, Laat haar stem wat hierwaarts komen, voor

Luid zingend, als met een bepaalde zin, de rookpluim van de Merapie al in hun neus houdend, drentelden twee kleine blinde karbouwdragers, het kronkelend pad van de Soembing af. Toen zij Jumban opmerkten, bleven ze even staan staren en schopten er tegen.

Op 't oogenblik dat Jumbas dit voelde en begreep dat hij zich met den beste wil van de wereld niet belachelijker kon maken, werd hij, Jamba, maar wakker en leidde de blinde boys tot den rand van een verre berg. Rondom in de valley was iedereen nog in ruste.

De jongelui gingen malkander luizen, terwijl Janboel de zijne tegen een steen probeerde dood te drukken.

Dichte nevels joegen voorbij en onder groot gesnater van de pelikanen kwam de zon. Iedereen was blij, de gespikkelde matjans joegen in groote opwinding door de palmboomen, de pythons en constrictors legden handig, onontwarbare Turksche knopen in elkaar en de blinde jongens sloegen op hun naakte ruggen als afscheid en gingen huns weegs.

Wah, daar zat Janbol als een geslagen hond. Een uur lang droomde hij en toen hij er eindelijk toe kwam, om op één van de koningspalmboomeilandjes over te springen, kwam een vreemd geluid hem ter ooren.

„Loh, onbeschaamd, sèh!”

Hij, de sterke, slimme, alle machtig, wat was dit nu, hij, de lange en onvermoeide, sèh, daar had hij nog nooit van gehoord en luid blatend rende hij op een boeroeboedoer af, die de beheerschers van de 4 hemelstroken daar hadden neergezet. Ha, daar zag hij den rustverstoorder al en met een handig gebaar van zijn geklauwde poot, wipte hij een bijna verschaald aapje uit een plas.

Toen hij weer verder wilde hippen, kon hij de verzoeking niet weerstaan even naar z'n tamme klapperboomen te kijken. En warempel, sèh, daar had je 't al.

„Tralalala, boem si daisy, trallalalalalala trala di boemsi daisy trallalalalalala.”

Hoe meer hij de boeroeloedoer naderde hoe meer hij zich begon te verheugen op de rit. Het aftandsche bouwwerk namelijk, wentelde langzaam draaiend om haar topas.

„Wah, een draaikaroesèlmolen, lòh!” jubelde Jumbus juichend. „Gelukkig, verrek sèh, dat ik mijn schoenen gelaten heb.”

Bij de boeroeloeroeboedoer gekomen, de groote verslinder des tijds, beschadigde hij zich belangrijk, toen hij ongemerkt trachtte een permoetan te verschalken, die kunstig kubusachtige keuteltjes kotste.

Als een reïncarnatie van de onafwendbare eeuwigheid, tolde boedoeboeboer als een enorme schrijn van filigrein door de vroege morgen. Met een handig sprongetje tolde hij mee en begon zijn rijst op te eten. De eerste de beste hadji, die hem tegemoet wentelde, pakte hij bij zijn baadje en begon een diepzinnig gesprek over het „Ongekende” met hem.

Beleefd prevelde de wijze man, dat er nevels waren en nevels, en meer nevels, en die vervlieden en daar durfde hij wel op zweren; maar excu-seerde zich verder en begon naarstig op zijn tien telramen tienvingerig in tiendeelige logaritmen tintegreeren.

„Nee,” dacht Jumbòh, dit is geen tempel voor ons, Jumbob's en naar de poort gaande vloekte hij:

„Bij Boeddha, ik heb mijn tijd gemist.” Hij had namelijk voor Modjopahits rijkste bloeiperiode, — toen er nog geen Joemba's waren — een diep ontzag gekregen.

Maar wacht, wat zag hij daar?

Een zwijgend zwijnvarken of een officieele olifant?

Nee, dat beeld had hij nog nooit gezien. Vormloos en hongerig was het.

„Terlalòh”, mompelde Joemboe, maar gelukkig, 't bewoog.

„'t Zal wel een van die steenzetters zijn, die uit zwerfsteenbrokken en zwaar moeraswater de meest gave ornamenten weten te maken,” dacht

Jumbal en in een gekruiste telgang, galoppeerde hij door de balustrade, klom behendig het hek over, kroop onder het prikkeldraad door en dwaalde, dwaalde en dwaalde tot dat de zon daalde, daalde en daalde en het donker was.

Toen ging Jumboet slapen.

A. W. v. H.

RIEN.

Hoeoei! loeit de wind om het huis van Jules Pot, en hij zwiëpt den hoogen den in het voortuintje heen en weer, dat het lijkt of deze elk oogenblik kan omwaaïen. Door de kieren van de ramen jankt en huilt het naar-geestig, en een kille tocht trekt door de kamer.

„Nog wat thee?” vraagt mevrouw Pot aan haar man, die achter zijn schrijftafel zit, en als ze hem in de oogen ziet, verheldert een blijde lach haar gezicht. Hij is ook „zoo'n schat!”

„Ja, ja,” broemt Pot; zoo juist is hem een alleraardigst idee ingevallen, en hij moet nu oppassen, dat dat hem niet weer ontschiet; want dat gebeurt vaak met goede ideeën, naar zijn ervaring als schrijver van korte liefdes- en detectiveverhalen.

Een dof geratel klinkt opeens uit zijn schrijfmachine, en met een verge-noegd gezicht sleurt hij de eene volzin na den anderen op het papier, onder den titel „Black Joe's laatste gang”. De intrigue voltrekt zich langzamerhand, de karakters krijgen meer en meer teekening, en het gezicht van mijnheer Pot kijkt hoe langer hoe vroolijker. Eén velletje vol, dat is 300 woorden van de 500! Met een gepaste zelfingenomenheid gunt hij zich even rust, en kijkt de kamer rond. Een gevoel van uiterste behaaglijkheid welt in zijn hart op, als hij het vuurtje in de open haard ziet, en het zachte flikkeren van het theelichtje onder de groote, ouderwetsche trepot.

Hij is toch wel een bijzonder gelukkig mensch! Van dag tot dag, van week tot week en van jaar tot jaar worden zijn simpele behoeften be-vredigd met een regelmaat, die hemzelf nauwelijks meer verbaast. Met een glimlach denkt hij soms terug aan zijn onstuimige jeugd, die eigen-lijk nog zoo dicht achter hem ligt, en hem toch nu zoo vreemd geworden is. Het schijnt wel, dat zijn hoogste levensvervulling ligt in dit een-voudige burgerbestaantje.

Het theewater gonst zachtjes, en hij hoort het zuchten van zijn vrouwtje, dat over een romannetje gebogen zit. „Heb je nog wat?” vraagt hij, haar het gebloemde kopje aanreikend. Maar als zij opkijkt, en hij haar in de lieve oogen ziet, kan hij zich er opeens niet van weerhouden op te springen en haar om den hals te vliegen.

„O, Jules, Jules!” roept zij, gelukzalig lachend, en hun gedachten lossen zich op in een zoetig fluïdum van wellust.

* * *

Als Jules Pot dien avond zijn verhaaltje heeft afgemaakt, bekijkt hij zich oudergewoonte in den spiegel in den gang, voordat hij naar boven gaat. Hij doet dit elken avond en schept er gewoonlijk een onschuldig genoeg in, vast te stellen hoe goed hij er nog uit ziet, glimlacht dan zijn spiegel-beeld toe, en gaat tevreden naar bed.

Als hij echter deze maal hetzelfde wil doen, grijnst hem onverwachts een vreemd gezicht uit den spiegel aan; de mond is vertrokken tot een hau-taine, zinnelijke grijns, tusschen de lippen schittert een gave rij hagelwitte tanden; de neus is smal en lichtgebogen, de kin spits, de oogen fonkelen als karbonkels; en tusschen het zwarte krulhaar, dat over het gerimpelde voorhoofd valt, zijn even twee kleine, stompe horentjes zichtbaar. Ver-schrikt doet Jules enkele stappen achteruit, wèg van den spiegel. Dan beseft hij plotseling, wien hij voor zich heeft; hij staat als aan den grond genageld.

Buiten giert nog steeds de wind, en de regen klettert in woeste vlagen tegen de ruiten; een kille tocht trekt langs zijn voeten.

Plotseling hoort hij een doffen slag, en daarna een aanhoudend klepperen; een geweldige windvlaag heeft de voordeur opengerukt, en een ijzige kou slaat de gang in. Vaag ziet hij de silhouetten van zwiepende takken, die tegen den spookachtigen zwartblauwen hemel afsteken; wolkenflarden jagen voort, de heldere schijf van de volle maan gedeeltelijk bedekkend. Gefascineerd staart Jules Pot naar buiten; wilde gedachten warrelen door zijn hoofd, hij voelt zich plotseling door een onweerstaanbaren drang voortgetrokken; en hij rent den stormnacht in. Een gevoel van wilde triomf doortintelt hem, in alle delen van zijn lichaam voelt hij het leven branden. In gedachten ziet hij nog slechts het gezicht in den spiegel, de hooghartige, lachende lippen, en de twee kleine hoorntjes tusschen het zwarte krulhaar. Een wilde schaterlach scheurt zich uit zijn keel los, de regen striemt hem in 't gezicht, hij struikelt over een wortel, staat weer op, rent voort en lacht zijn akeligen, rauwen lach, den onverschilligen nacht in.

Daar schiet een bliksemschicht omlaag, onmiddellijk gevolgd door een knetterenden donderslag. Eén oogenblik is de heele onheving fel ver-licht. Jules Pot staat stil, hij kan geen voet meer verzetten; hij kan geen

FRAGMENT.

Amalia: Oh!
 Leonard: Wees flink, mijn duifje!
 Amalia: Maar als papa
 Voetknecht: My Lord, het rijtuig wacht.
 Soufleur: Nog niet
 Voetknecht: My Lord, het rijtuig wacht nog niet.
 Leonard: Eh wees flink mijn duifje.
 Soufleur: Nee: *Wat doet ons uw papa?*
 Leonard: Nu, wat doet uw papa?
 Stem: Hij reist in corsetten.
 Amalia: Corsetten? O! Leonard, ik heb zulk een angst. Omhels mij, lief! Voor immer.
 Leonard: Gaarne.

 Voetknecht: My Lord, het rijtuig eh wordt opgetuigd.

 Soufleur: Johannus, kom op.
 Johannus: Kom op! Voorwaar, wat is dit voor getortel? Leonard, ik ken U niet. Ha! Gij bedriegt haar wel zeker!
 Amalia: Oh!
 Leonard: Wees flink, mijn duifje.
 Soufleur: Nee, wij zijn al verder: *Johannus, gij hier?*
 Leonard: Neen, wij zijn al verder, Johan-nus. Gij hier?
 Johannus: Ha!
 Amalia: Indringer, wie zijt gij?
 Johannus: Johannus.
 Leonard: Gaat heen, gij veile vriend, want weet
 Voetknecht: My Lord, dat het rijtuig wacht.
 Johannus: Waar? Eh
 Soufleur: Nog lang geen rijtuig.
Ik ben uw eenigst' vrind; och maak haar niet weer ongelukkig.

vin meer verroeren, en tot zijn schrik merkt hij, dat hij ook niet meer zelf kan denken. Er wordt voor hem gedacht, zijn gedachten gaan voort, zonder dat hij er eenigen invloed op kan uitoefenen. En nu wordt er iets in hem geboren, een alles overheerschend, grootsch, machtig iets, dat langzamerhand zijn geheele wezen vervult, en zijn innerlijk in een razende extase brengt.

Dan lijkt plotseling de betoovering van hem af te vallen, een lauwe onpasselijkheid kruipt uit zijn maag door zijn slokdarm naar omhoog, over al zijn leden begint hij te beven als een riet, en hij verliest het bewustzijn.

De wind is gaan liggen; alleen de regen stroomt nu nog uit een egaal-zwart hemel neer op de doorweekte aarde.

* * *

Boven „De Gouden Draak” is een vreemd sujet komen wonen; hij gunt zich nauwelijks tijd om te eten of te drinken, ziet er verlopen en smerig uit, en zit den heelen dag te schrijven aan het tafeltje bij het raam; vóór hem ligt een stapel blank papier, en staat een groote inktpot; naast hem, op den grond, zwerft een hoop volbeschreven vellen, die met den dag zienderoogen aangroeit.

Alleen als het onweert en regent, en ieder ander mensch blij is, dat hij rustig bij zijn glaasje rond de groote potkachel in „de Gouden Draak” kan zitten, loopt deze vreemde sinjeur naar buiten, en komt dan vaak laat in den nacht, of soms tegen den morgen, doornat en verwaaid thuis. De meid, die haar kamertje naast het zijne heeft, wordt dan wakker, en hoort hem dikwijls lang achtereen in zichzelf praten, en plotseling hard lachen. En de waardin, die allang het plan heeft om hem eens duchtig de les te lezen, omdat hij altijd zoo'n smerige rommel maakt, voelt zich altijd op het kritieke moment den moed ontzinken, en als hij haar met zijn donkere oogen aankijkt, zorgt ze zoo gauw mogelijk weer weg te komen. Ook de kinderen uit de buurt kennen hem al, en hebben een onbestemde angst voor hem opgevat; als hij in de verte aankomt, gaan ze verschrikt uit den weg, en durven zich pas weer te vertoonen, als hij goed en wel uit het gezicht verdwenen is.

Op een goeden dag, als de stapel papier vóór Jules Pot al heel klein is geworden, en naast zijn stoel een overweldigende massa beschreven vellen ligt, zet hij een streep onder den laatsten zin van het laatste blad, dat voor hem ligt, en met een intens gevoel van overwinning beziet hij zijn werk. De Idee zal nu haar werk verder doen; de Idee, die hem voortgejaagd heeft, die alles en allen omvat, zal nu in ieder huis, in ieder mensch binnendringen, in elken geest zijn invloed doen gelden; heel de stad, heel het land, heel de wereld zal het weten, in iedere ziel zal zich een storm ontketenen.

De menschheid zal wakker geschud worden, aller hersenen zullen eerst traag, dan sneller en sneller, en tenslotte koortsachtig werken, den geheelen dag door, het geheele jaar door, tot in eeuwigheid.

Niemand zal meer rust kennen, en geen gezapige genoegelijkheid meer; geen tamme burgers, geen gezeten magistraten zullen meer in het vredige stadsbeeld hun plaats hebben, en geen dominee zal meer 's Zondags de opgeprikte menigte boetvaardigen haar portie religieuze pap toedienen. Geen plaats zal er meer zijn voor weloverwogen zelfgenoegzaamheid! Handwerkslieden, burgemeesters, bakkers, jongste bedienden, aristocraten, klerken, koningen, waschvrouwen, staatslieden, allen zonder eenig onderscheid zullen door de Idee bevangen worden, zij zal om zich heen grijpen als een laaiend vuur, en de geheele organisatie der menschheid verwoesten.

Handenwringend zullen allen aan de puinhoopen van hun ineenstortende beschaving staan en aller harten zullen gepijnigd worden door één kwelling: de zinloosheid en de laffe wreedheid van het leven.

Jules Pot heeft het kleine zoldervenster geopend en staart de mistige, sterrenlooze nacht in. In zijn fantasie ziet hij de ontredde en verslagenheid, de ontwrichting en verwarring, die zijn Idee zal scheppen, en zijn voorstellingen nemen steeds woester en waanzinniger vormen aan. Plotseling schalt een bulderende, akelige lach den troosteloozen nacht in, en weergalmt onheilspellend in de straat beneden hem.

* * *

Den volgenden ochtend in alle vroegte pakt Jules Pot alle vellen papier bij elkaar in een groot pak, en gaat de straat op. Het is een stralende lentedag, de hemel is aetherisch blauw, en de geheele atmosfeer is geladen met een tintelende stemming, zooals alleen een eerste lentedag die kan hebben. Doch Jules merkt van dit alles niets, en met groote stappen loopt hij door de straten, terwijl zijn vuile, oude jas los om hem heen

- Johannes: Nog noemt gij mij tuig, ik ben uw eenigst kind, doch maak maar niet meer ongelukken.
- Stem: Ha, ha.
- Leonard: Ga van ons fielt! Jalouzie vreet zich in uw hart!
- Amalia: Eh Natuurlijk!
- Soufleur: Gij wilt mij met alle macht; liever lijk, dan de Uwe!
- Amalia: Hij trilt voor mannenkracht lieve, lijk de Uwe.
- Stem: Actie!
- Voetknecht: My Lord, het rijtuig
- Soufleur: Neen! Terzijde: *Helaas*
- Johannus: Neen! Terzijde Klaas.
- Voetknecht: wacht.
- Amalia: Wat talmt gij nog mijn lief! Laat ons vluchten.
- Soufleur: *Nooit bij mijn leven.*
- Johannus: Wel heb ik van mijn leven!
- Amalia: Oh!
- Leonard: Wees flink mijn duifje.
- Soufleur: Neen! Maar: *Daar is Papa!*
- Amalia: Nee maar! Daar is Papa.
- Soufleur: Hij komt van links, suffert.
- Amalia: Hij komt van links de suffert.
- Soufleur: Nee verdomme.
- Papa: Wel waar.
- Johannus: Wat zie ik daar? Gij Leonard in haar boudoir?
- Soufleur: Bepakt, gezakt, vertrekkensklaar!
- Voetknecht: *Het Rijtuig*
- Papa: Wacht.
- Papa: Waarop? — Oh, pardon Eh
- Amalia: Oh, ik val flauw
- Leonard: Wees flink, mijn duifje
- Johannus: Ha!
- Voetknecht: My Lord, het
- Papa: Waar zijn we gebleven?
- Soufleur: Stik.
- Stem: Doek, doek!

N. A. S.

wappert; niets-ziend staren zijn oogen recht vooruit, een vreemd vuur schittert erin, en om zijn mond zweeft een vleugje van een grijs. In de verte speelt een troep kinderen. Als hij naderbij komt en ze hem opmerken, stuiven ze verschrikt uit elkaar, en zijn in een oogwenk verdwenen. Slechts één ventje is blijven staan, en kijkt beteuterd rond, nu hij opeens heel alleen is. Jules let er niet op, maar als hij langsloopt, grijpt het kereltje hem bij zijn wapperende jas. Jules wil hem met een ruk van zich afschudden, maar opeens hoort hij een heel dun, schor stemmetje naast zich: „Oome, Oome, spele met Teun?“, en als hij geergerd naar beneden kijkt, ziet hij in twee groote oogen, die hem vol verwachting aanstaren. Het veel te groote hoofd van het ventje wiegt angstig heen en weer op de smalle schouderjes, en zijn neus staat scheef en groot in zijn gezicht; twee flapooren met roode vlekken steken opzij van zijn hoofd vèr uit. De bleeke lippen openen zich, en weer klinkt het schorre stemmetje: „Oome, Oome, spele met Teun?“, en dan komt er een onnoozel grijsje op het gezichtje van het ventje, en hij begint schaterend rond te springen, terwijl hij maar steeds aan de jas van Jules trekt.

Het begint tot Jules door te dringen, dat het kereltje gek moet zijn. Zijn blik wordt vastgehouden door de twee oogjes, die uit het misvormde hoofd hem maar steeds even onnoozel blijven aanstaren.

En gaandeweg krijgt hij het gevoel, dat hij uit een zware verdooving ontwaakt; hij merkt de weldadige stralen van de voorjaarszon en de heerlijke frissche wind opeens weer, hij ziet de straat en de huizen en de menschen met heel andere oogen dan enkele oogenblikken geleden. En ondertusschen danst en springt het ventje maar om hem heen, en roept met zijn schorre stemmetje: „Oome, spele met Teun, ja?“

„God allemachtig!“ roept Jules opeens uit, en dan nog eens: „God allemachtig!“

Dan rent hij weg, de straat uit, in de richting van de Gouden Draak. De papieren dwarrelen van onder zijn arm naar alle kanten, en de voorjaarswind speelt ermee, zoodat ze door de heele straat rond vliegen.

kleine Teun barst in een weemoedig snikken uit.

Vliegensvlug heeft Jules zijn bestemming bereikt, en terwijl hij de deur van den herberg opensmijt, schreeuwt hij luidkeels om bier. Onder de weinige klanten ontstaat eenige opschudding, maar al gauw hebben ze zijn plan begrepen, en kort daarna zitten allen in een grooten kring geschaard, en terwijl Jules honderduit praat, en de vroolijkste verhalen doet, geeft hij het eene rondje na het andere.

* *

Sereen en stralend beschijnt de maan het huisje van Jules Pot. Binnen is het uiterst behaaglijk; in de open haard brandt een knappend vuur, dat de laatste kilte van een prachtigen voorjaarsnacht verdrijft, en onder de groote, ouderwetsche trekpote flikkert zachtjes het theelichtje. Mevrouw Pot zit over een handwerkje gebogen, en zucht van tijd tot tijd. Jules, die aan zijn bureau zit, kijkt met een voldaan gezicht de kamer rond, en hij verbeeldt zich, nooit gelukkiger geweest te zijn. Zoo juist heeft hij weer een uitstekend verhaaltje voltooid, „Avontuur op het Garda-meer“.

„Heb je nog wat?“ vraagt hij, zijn vrouwtje het gebloemde theekopje aanreikend. En als zij opkijkt, en hij haar in haar lieve oogen ziet, kan hij zich er opeens niet van weerhouden op te springen en haar om den hals te vliegen.

Zij is ook zoo'n schat!

E. P. W.

HUIZE VREDELUST.

Een klein huisje op de Boterbrug is het. Er vóór een veranda en een bak met geraniums, die met de stijlen, waarom zich het groen heeft geslingerd, direct al wat beschutten tegen den sneeuwwind, die van de Wijnhaven naar het Oude Delft jaagt. Als de deur open gaat, giert de wind even naar binnen, en pakt de deur, die echter met een kleine krachtsinspanning weer dicht is en in de plotselinge stilte schuift de bezoeker het gordijn vaneen en gaat zoo het schemerige vertrek binnen.

„Goeden avond.“

Geschuif en zuchten vanachter de deur, welke het juist betreden vertrek verbindt met de achterkamer, verraadt de aanwezigheid van de weduwe. Dan kraakt de deur open.

„Is er nog niemand binnen, juffrouw?“

„Nee, meneer, de heeren komen tegenwoordig altijd zoo laat. Vroeger kwamen er veel meer heeren ook, ik houd niks van die stilte.“

„Brenge U mij maar vast een kruikje.“

Het kleine tafeltje, waar de petroleumlamp op staat en de stoelen er om heen. Het past alles maar net in het kleine vertrekje, het opstapje af op de steenen vloer, staat het fornuis, dat nooit meer brandt, maar waarop de weduwe haar potten en de koffiemolen heeft uitgesteld. Daar naast de lage toog en het potkacheltje, met de stoel van den meester. Sinds de dood van den meester ¹⁾ woont ze alleen in het kleine huisje.

„Als 't u blijft, meneer,” zet de weduwe het glas en het kruikje voor hem op tafel.

„Dank U, juffrouw.”

De bezoeker neemt de kurk van het kruikje en giet het nauw schuimende vocht in het glas.

„Het was toch een mooie tijd vroeger, toen de meester daar nog zat en verhaalde.”

„Ja meneer, en het was toch een goeie man ook, ik hield veel van m'n broer en het was zoo akelig, toen hij stierf, maar toch mooi ook. Ziet U eens: dit hebben de heeren van de Spiegel toen gegeven”; en ze neemt het lijstje met het stukje over den meester ¹⁾ van den wand.

Tusschen de vogelkooitjes en de voetbalplaatjes hingen netjes in een lijstje alle stukjes uit de Spiegel, die onder het hoofdje „de Brug” zijn gedrukt, want de weduwe is een dier vele zoo weinig geroemde lieden uit de Delftsche burgerij, die het zoo goed met de studenten voor hebben.

* *

In het achterkamertje, waar de bedstee staat, vergadert elke week de Spiegelredactie; om de groote tafel heen geschaard, op stoelen van zeer verschillend maaksel zitten ze, zoo nu en dan klinkt even het belletje en brengt de weduwe het bestelde kruikje of het timpje en ze zucht want ze begint haar jaren te voelen. De weduwe zucht en steunt veel.

„Of de heeren niet willen rooken vandaag, ik heb het toch al zoo op m'n borst,” zucht ze terloops. Hier zit nu de redactie bij een om de Delftsche Schouw te maken en spoedig weerklinken de kwinkslagen en oubollige scherts door de benauwde ruimte. Veel geschreven werd hier niet, maar van hier komen toch de sprankelende ideeën voor de Schouw, die later rustig en onder het genot van een kruikje vóór te schrift werden gesteld. Soms zit er een slakje in het bier of is het troebel, maar dat smaakt toch best, want de weduwe heeft het zelf getapt in de kleine vochtige kelder. De weduwe heeft een bange tijd, haar klanten worden schaars, de bovenburen zijn onvriendelijk, de huisbaas moet vaker om z'n geld loopen dan vroeger en de winkel er naast heeft uitbreidingsplannen. Wie in het voorrecht verkeert door haar in vertrouwen te zijn genomen ²⁾, kent haar zorgen, maar ook de liefde, die ze heeft voor alle voorwerpen van haar huisje en haar zorg voor de heeren. En hij kent ook het typische huisje met den vochtigen kelder aan de overwelfde gracht, in welks koelte het biervat stond, waaruit ze zuchtend en steunend, want het kostte haar moeite, tapte.

* *

Later, toen de weduwe in het Hypoliet lag, kwam Bloemen-Bertha er in ³⁾. Ook toen kwam er veel bezoek, maar de sereene rust was verdwenen. Bertha had schoongemaakt en haar bekende gulheid maakte een slechte waardin, zoodat ondanks de ijver van beide nauwlettende curatoren (de heele opzet was opgezet en geregeld door enkele ouderejaars Corpsleden), de Bierhalle weer gesloten moest worden. Even was de rust verstoord geweest, had een schelle lach door het huisje geklonken en had de haard gebrand om de bekende lekkere soep te warmen.

* *

Nu is alles weg. Waar het fornuis stond, staan fietsen, waar de bedstee stond, staan fietsen en op de oude toog liggen fietsonderdeelen. En de mooie witte letters „Bierhalle” hebben plaats moeten maken voor de klodderige aankondigingen van den rijwielhersteller. De weduwe was oud geworden nadat ze uit het ziekenhuis kwam en kon het niet meer vol houden. Veel menschen kwamen er ook niet meer. Ze heeft toen het huisje er achter betrokken en voor werd het een winkel.

In een loden mantel loopt ze langs de grachten, naar de heeren en ze schrijft brieven om haar fornuis te verkoopen en haar vaatwerk. Lange brieven zijn het vaak, waarin ze zelf herinneringen opgeeft en waaruit haar verlangen spreekt om haar toch vooral niet te vergeten en haar eens te bezoeken in haar huisje. Daar wacht de weduwe De Wilde-Smitz op haar einde, dat immers zoo mooi zal zijn. Op haar deur heeft ze het naambordje laten zetten: „Vredelust”; de nauwlettende voorbijganger zal het opmerken.

¹⁾ Zie Spiegel, 13de Jaargang, No. 9.

²⁾ Zie Almanak 1936.

³⁾ Zie Berthaboekje, 3de druk.

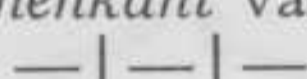

BEKNOPTE HANDLEIDING BIJ HET VERVAARDIGEN VAN HET -MASKER.

Kies voor het construeeren van het -masker een rustige middag, liefst op een Zondag in de vacantie, of organiseer er een gezellig familieavondje voor — vergeet dan vooral niet eenige aardige nichtjes te inviteeren — daar U voor het vervaardigen wel een goede 3 à 4 uur noodig zult hebben. Bent U nog niet in het bezit van 't eerste deel van Uw propaedeutisch examen, dan doet U goed wegens de vele technische moeilijkheden, nog een jaartje te wachten alvorens het -masker te construeeren.

Benodigdheden:

1. Een vlakke tafel, zonder kleed, met een oppervlak van minstens 2 □ meter bij een flink raam of onder een lichtpunt van circa 60 Watt.
2. Een scherpe naaimandschaar.
3. Een potje prima duurzame kleefstof (niet te zeer verdund).
4. Een prullemand.
5. Een driehoekje of klein lineaalje.
6. Een krant om op te plakken.
7. Een schoone zakdoek.
8. Een fleschje bier.

Werkwijze:

1. Wasch Uw handen.
2. Scheur de bijlagen A, B, C en D langs de perforatie uit de „Lustrumspiegel” en leg deze handleiding naast U neer. Bekijk het bouwschema aandachtig alvorens U begint te knippen en lees deze uiteenzetting een paar maal door.
3. Knip de tien figuren van bijlage C (dus de gekleurde kant) langs de *binnenkant* van de dikke zwarte lijnen van hun omtrek uit. Doe dit vooral nauwkeurig en gooi de afvalsnippers in de prullemand.
4. Op de achterkant van de aldus verkregen onderdeelen ziet U, behalve namen van vele wel bekende Corpsleden — enkele obscure figuren hebben zich ook hier weer weten in te dringen — drie soort lijnen. (De getrokken lijnen van de omtrek zijn door het uitknippen niet meer te zien).
 - a. lijnen; hierlangs moeten de onderdeelen zóó gevouwen worden, dat deze lijnen de *binnenkant* van de vouw zullen worden.
 - b. lijnen, hierlangs moeten de onderdeelen zóó gevouwen worden, dat deze lijnen de *buitenkant* van de vouw zullen worden.
 - c. lijnen, deze geven de plaats aan waar de overeenkomstig genaamde lipjes vast geplakt moeten worden.
- Vouw nu ieder onderdeel op de voorgeschreven wijze, Zorg dat iedere vouw scherp en ondubbelzinnig wordt aangebracht. Gebruik hierbij het driehoekje of lineaalje.
5. Nu is ongeveer 1½ uur verstreken; drink het eerste glas van Uw fleschje bier en tracht onderwijl een indruk te krijgen, hoe de onderdeelen aan elkaar geplakt moeten worden.
6. In bijna elk onderdeel komen sommige namen paarsgewijs voor. Plak deze eerst netjes op elkaar, zoodat het onderdeel vorm krijgt. Doe dit bij ieder onderdeel apart. (B.v. in het neusstuk plakt U: C. W. Bais op C. W. Bais en P. H. Clay op P. H. Clay).
7. Begin nu met de zwarte stukken aan elkaar te plakken — dus door overeenkomstige namen aan elkaar te kleven — waardoor de rechter en linker haarlokken van het -masker gereed komen.
8. Begin nu bij Elink Schuurman en plak tot en met Stein Callenfels het voorhoofdstuk aan de rechterwenkbrauw vast. Plak hierna de linker wenkbrauw vast en de wangstukken en tenslotte het kinstuk.
9. Nu is het oogenblik gekomen dat U de achterkant van de pagina waarop U deze handleiding leest, zult moeten gaan gebruiken. Prent dus het hieronder volgende goed in Uw hoofd, want U zult van nu af aan deze leidraad moeten missen.
10. Knip de -kroon uit, plak op de zwarte grondplaat de haarlokken en kleef hierna te beginnen met de kin, het gelaat van het vast.
11. Plak nu de kroon vast, knip de grondplaat uit en drink het tweede glaasje bier op, dan pas is het -masker gereed om boven uw bureau te worden gehangen. Doe dit dan ook.

Correcties.

1. Slechts de lipjes p₁ en p₂ moeten, zooals reeds uit de tekening blijkt, geheel omgevouwen en de p's moeten op elkaar geplakt worden.
2. Door een technische fout bij het clichéeren zijn de overeenkomstige lipjes „L. H. Op ten” en „Hardeman” niet even lang. Hierdoor zal de Heer Kien gedeeltelijk bloot komen te liggen. Werk hem weg door een stukje papier over hem heen te plakken.
3. In de bovenkant van de neus zijn een tweetal lipjes onbenoemd gebleven. Indien Uw naam niet op de bovenplaat voorkomt, kunt U hem daar als nog invullen.
4. De President van den Senaat van het Delftsch Studenten Corps, de Heer S. S. de Koe, die zijn goede naam niet graag met lijm besmeurd ziet, heeft verzocht zijn twee namen op de bouwplaat *niet* op elkaar te plakken. Inderdaad is dit ook technisch aan te bevelen.

